

**T.C. HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
UYGULAMALI PSİKOLOJİ PROGRAMI**

**EVLİ BİREYLERİN CİNSİYETE GÖRE ALDATMA
EĞİLİMLERİ, EVLİLİK DOYUM DÜZEYLERİ VE
CİNSEL DOYUM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Sevda Gizem ÖZCAN**

**Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Pervin Sevda BIKMAZ**

2014- İSTANBUL

**T.C. HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
UYGULAMALI PSİKOLOJİ PROGRAMI**

**EVLİ BİREYLERİN CİNSİYETE GÖRE ALDATMA
EĞİLİMLERİ, EVLİLİK DOYUM DÜZEYLERİ VE
CİNSEL DOYUM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Sevda Gizem ÖZCAN**

**Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Pervin Sevda BIKMAZ**

2014- İSTANBUL

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

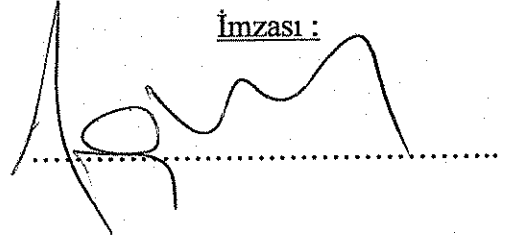
Psikoloji.....Anabilim/Anasanat Dalı UYGULAMALI PSİKOLOJİ Programı Tezli Yüksek Lisans
öğrencisiSevda Gizem ÖZCAN..... tarafından hazırlanan
“Evlilik Bireylerin Önsiyete Göre Alkalmazma Eğilimleri, Evlilik Dayım
Düzeyleri ve Cinsel Dayım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”
adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Tarihi : 23/06/2014

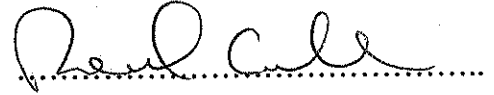
(Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

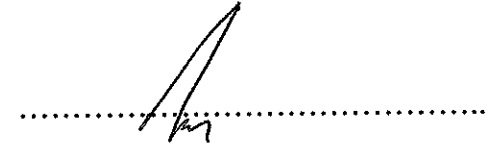
Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. P. Sevdâ BİKMAZ
Danışman: Halis Ünv. Psikolojik ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Meral GÜLHA
Halil Ünv. Psikolojik ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Seda BAĞRAKTAR
Akdeniz Ünv. Uygulamalı Psikoloji ABD Öğr. Üyesi

Jüri Üyesi:
.....Ünv. ASD/ ABD Öğr. Üyesi (Yedek)

Jüri Üyesi:
.....Ünv. ASD/ ABD Öğr. Üyesi (Yedek)

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
TABLolar LİSTESİ.....	IV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	VII
ÖZET	VIII
ABSTRACT	IX
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	1
1.3. Önem.....	2
1.4. Sayılılar (Varsayımlar).....	3
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar	4
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1. Aile ve Evlilik Kurumu	6
2.1.1. Aile Kavramı.....	6
2.1.1.1. Aile Yaşam Döngüsü.....	8
2.1.2. Evlilik Kavramı.....	11
2.2. Evlilik Doyumu	13
2.3. Evlilik ile İlgili Kuramlar	15
2.3.1. Bağlanma Kuramı	15
2.3.2. Kişiler Arası İletişime Dair Sosyal Kuram	15
2.3.3. Romantik Aşk Kuramı	16
2.3.4. Sosyal Öğrenme Kuramı.....	16
2.3.5. Sevgi Evrimi Kuramı	17
2.4. Evlilikte Eş Seçimi	17
2.5. Evlilik ve Cinsel Hayat	19
2.5.1. Cinsellik ve Çift Uyumu.....	22
2.6. Evlilikte Yaşanan Sorunlar.....	23
2.6.1. Evlilikte Aldatma	25
2.7. Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyum İle İlgili Araştırmalar	26

3.YÖNTEM.....	31
3.1. Araştırmanın Modeli	31
3.2. Örneklem.....	31
3.3. Veri Toplama Araçları	31
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	31
3.3.2. Aldatma Eğilim Ölçeği	32
3.3.3. Evlilik Yaşam Ölçeği	32
3.3.4. Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği	32
3.4. Verilerin Toplanması.....	33
3.5. Verilerin Analizi.....	33
4.BULGULAR	35
4.1. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Kişisel Özellikleri	35
4.2. Katılımcıların Ölçeklere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	42
4.2.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması.....	43
4.2.2. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	44
4.2.3. Katılımcıların Öğrenim Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	46
4.2.4. Katılımcıların Aylık Gelir Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine Etkisine İlişkin Görüşleri.....	48
4.2.5. Katılımcıların Evlilik Süreleri Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	50
4.2.6. Katılımcıların İmam Nikahı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	52
4.2.7. Katılımcıların Eşleriyle Tanıştıktan Ne Kadar Süre Sonra Evlilik Kararı Alma Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	53
4.2.8. Katılımcıların Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	54
4.2.9. Katılımcıların Eşleriyle Nasıl Tanıştığı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri.....	56
4.2.10. Katılımcıların Kendini Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	58
4.2.11. Katılımcıların Yaşanılan İlişkiyi Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri.....	60
4.2.12. Katılımcıların Evlilik Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyum Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	62
4.2.13. Katılımcıların Evlilikten Önce Yaşadığı İlişki Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyum Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri.....	63
4.2.14. Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	65
4.2.15. Katılımcıların Ailelerden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri.....	67
4.3. Katılımcıların Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu ve Cinsel Doyumu Puanları Arasındaki İlişki. 69	
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	70
6. ÖNERİLER	77
KAYNAKLAR.....	79

EKLER.....	83
EK 1- KİŞİSEL BİLGİ FORMU	84
EK-2 ALDATMA EĞİLİMİ ÖLÇEĞİ	87
EK-3 EVLİLİK YAŞAM ÖLÇEĞİ	89
EK 4: GOLOMBUK- RUST CİNSEL DOYUM ÖLÇEĞİ (KADIN FORMU)	90
EK 5: GOLOMBUK- RUST CİNSEL DOYUM ÖLÇEĞİ (ERKEK FORMU)	93
ÖZGEÇMİŞ.....	96

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1. Aile Yaşam Döngüsü Aşamaları Belirleme Araştırmaları Özet Tablosu..	9
Tablo 1.2. Evlilik Türleri.....	12
Tablo 4.1. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	35
Tablo 4.2. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları.....	35
Tablo 4.3. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları.....	36
Tablo 4.4. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Aylık Gelire Göre Dağılımları.....	36
Tablo 4.5. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Tanıştıktan Ne Kadar Süre Sonra Evlenme Kararı Alma Değişkenine Göre Dağılımları.....	37
Tablo 4.6. Araştırmaya Katılan Katılımcıların İmam Nikahı Değişkenine Göre Dağılımları.....	37
Tablo 4.7. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Evlenme Yılına Göre Dağılımları.....	38
Tablo 4.8. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Dağılımları	38
Tablo 4.9. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Nasıl Tanıştıklarına Göre Dağılımları...	39
Tablo 4.10. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Kendini Tanımlamaya Göre Dağılımları	39
Tablo 4.11. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Evlilik Sayısı Değişkenine Göre Dağılımları	40
Tablo 4.12. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Yaşanılan İlişkiyi Değerlendirme Durumuna Göre Dağılımları	40
Tablo 4.13. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Evlenmeden Önce Yaşadığı İlişki Sayısına Göre Dağılımları	41
Tablo 4.14. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerin Bitiş Nedenine Göre Dağılımları	42
Tablo 4.15. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Aileden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Dağılımları	42
Tablo 4.16. Katılımcıların, Etkisinin Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi.....	43
Tablo 4.17. ANOVA testi	44
Tablo 4.18. Katılımcıların, Yaş Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri	45
Tablo 4.19. Katılımcıların Öğrenim Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisi	46
Tablo 4.20. Katılımcıların, Öğrenim Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun Alt Ölçeklerine ilişkin görüşleri	47
Tablo 4.21. Katılımcıların, Öğrenim Değişkenine Göre Evlilik Doyumuna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılığı Belirlemeye Yönelik Tukey Testi	47

Tablo 4.22. ANOVA analizi	48
Tablo 4.23. Katılımcıların, Aylık Gelir Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin görüşleri	49
Tablo 4.24. Katılımcıların Evlilik Süreleri Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	50
Tablo 4.25. Katılımcıların, Evlilik Süreleri Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri.....	51
Tablo 4.26. Katılımcıların, İmam Nikahı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri	52
Tablo 4.27. Katılımcıların Evlenme Kararı Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	53
Tablo 4.28. Katılımcıların, Evlenme Kararı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri	53
Tablo 4.29. Katılımcıların Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	54
Tablo 4.30. Katılımcıların, Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri	55
Tablo4.31.Katılımcıların, Yaşanılan İlişkiyi Tanımlama Değişkenine Göre Evlilik Doyumuna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılığı Belirlemeye Yönelik Tukey Testi	55
Tablo 4.32. Katılımcıların Nasıl Tanışma Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	56
Tablo 4.33. Katılımcıların, Nasıl Tanışma Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri.....	57
Tablo 4.34. Katılımcıların Kendini Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	58
Tablo 4.35. Katılımcıların, Kendini Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri	59
Tablo 4.36. Katılımcıların Yaşanılan İlişki Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	60
Tablo 4.37. Katılımcıların, Yaşanılan İlişkiyi Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri....	61
Tablo 4.38. TUKEY testi	62
Tablo 4.39. Katılımcıların, Evlilik Sayısı Değişkenine Göre Yaşam Doyumu, Ev Yaşamı Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri	62
Tablo 4.40. Katılımcıların Evlilikten Önceki İlişki Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri.....	63
Tablo 4.41. Katılımcıların, Evlilikten Önceki İlişki Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri..	64
Tablo 4.42.Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri.65	
Tablo 4.43. Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri.....	66
Tablo 4.44. Katılımcıların Ailelerden Ayrı Seyahat Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri	67

Tablo 4.45.Katılımcıların, Ailelerden Ayrı Seyahat Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri..	68
Tablo 4.46. Katılımcıların, Aileden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Cinsel Doyumuna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılığı Belirlemeye Yönelik Tukey Testi	68
Tablo 4.47. Katılımcıların, Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumu Puanları Arasındaki İlişki	69

KISALTMALAR LİSTESİ

K.T. :Kareler Toplamı

Sd: Serbestlik Derecesi

K.O. : Kareler Ortalaması

N: Vaka Sayısı

Ort: Ortalama

Ss: Standart Sapma

P: Anlamlılık Düzeyi

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Sevda Gizem ÖZCAN
Anabilim Dalı : Psikoloji
Programı : Uygulamalı Psikoloji
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Pervin Sevda BIKMAZ
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Haziran 2014

EVLİ BİREYLERİN CİNSİYETE GÖRE ALDATMA EĞİLİMLERİ, EVLİLİK DOYUM DÜZEYLERİ VE CİNSEL DOYUM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

Erkeğin kadına, kadının erkeğe duyduğu arzu doğanın kanununda mevcuttur. Aile olmak bir erkek ve bir kadının aynı evde yaşamasından ziyade bir durumdur. Birbirlerine karşı sorumlu olan çiftler arasında yaşanan sorunlar doğal olmak ile birlikte, affedilmesi güç sonuçlar da doğurabilmektedir. Son zamanlarda boşanmalarında artması ile gündemde olan aldatma bir takım tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Bu çalışma ile konu ile ilgili tartışmaları netliğe kavuşturmak adına yapılan araştırmalara bir yenisini daha eklenecektir.

Bu çalışmada, kadın ve erkeklerin farklı aldatma gerekçelerine dayanılarak, cinsiyet durumu baz alınıp erkeği veya kadını aldatmaya götüren faktörler ve sonuçlar araştırılmıştır. Ayrıca aldatmadan sonra devam eden evlilikten ve cinsellikten alınan doyum arasındaki ilişkinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle 42'si kadın, 44'ü erkek olmak üzere toplam 86 katılımcıya, kişisel bilgi formu, aldatma eğilim ölçeği, evlilik yaşam ölçeği, Golombok- Rust Cinsel Doyum Ölçeği erkek ve kadın formu uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda erkeklerin kadınlara göre aldatma eğilimleri yüksek bulunmuştur. Aldatma eğilimi arttıkça evlilik doyumu ve cinsel doyum artmaktadır. Evlilik doyumu ile cinsel doyum arasındaki ilişki ise anlamlı bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler : Cinsel doyum, evlilik doyumu, aldatma eğilimi

GENEREL KNOWLEDGE

Name and Surname : Sevda Gizem ÖZCAN
Field : Psychology
Program : Applied Psychology
Supervisor : Assistant Professor Doctor P.Sevda BIKMAZ
Degree Awarded and Date : Master – June 2014

THE EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MARRIED COUPLES IN TERMS OF SEX AND THE LINK BETWEEN THEIR SEXUAL AND MARRIAGE SATISFACTORY LEVEL AND TENDENCY TOWARDS DECEPTION

ABSTRACT

It is available in the laws of nature that the desire exist between male to female, and female to male . Being a family is a concept more than a man and a woman living in the same house.it can be accepted in a natural way for couples to have problems who has responsibilities towards eachother...However it may lead to situations which are hard to be forgivven. Recently, with the increase in divorce, the agenda has brought in a team discussion for this subject. In this study,along with the relevant discussion on this research in order to clarify the subject ,one more study will be added.

In this study, men and women are on the basis of different grounds of infidelity, male or female gender status are taken as the base and the results were examined as factors that lead to infidelity. Also, after infidelity marriage and sexuality from the ongoing relationship between the satisfaction is measured and evaluated. Therefore, 42 female, 44 male, with a total of 86 participants,were asked to fill out a personal information form, on scale deception trends, married life scale, Golombok-Rust Inventory of Sexual Satisfaction was applied to male and female forms. As a result of the analysis the infidelity of men to women was found in higher tendencies.it was observed that Infidelity increases marital satisfaction and sexual satisfaction tendency. According to the research The relationship between marital satisfaction and sexual satisfaction was not found meaningful.

Keywords: Sexual satisfaction, marital satisfaction, tendency to deceive

1. GİRİŞ

1.1. Problem

Bu araştırmada cinsiyet durumu baz alınıp erkeği ve kadını aldatmaya götüren faktörlerin incelenmesi ayrıca aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyum arasındaki ilişkinin aşağıdaki amaçlar doğrultusunda araştırılması hedeflenmiştir.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı kadın ve erkeklerin farklı aldatma gereklerine dayanılarak, cinsiyet durumu baz alınıp erkeği veya kadını aldatmaya götüren faktörlerin ve sonuçlarının araştırılmasıdır. Ayrıca aldatmadan sonra devam eden evlilikten ve cinsellikten alınan doyum arasındaki ilişkinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile yaşı arasında bir ilişki var mıdır?
2. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile cinsiyeti arasında bir ilişki var mıdır?
3. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile aylık gelir arasında bir ilişki var mıdır?
4. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile eğitim durumları arasında bir ilişki var mıdır?
5. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile evlilik yılı arasında bir ilişki var mıdır?
6. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile imam nikahı olma durumu arasında bir ilişki var mıdır?
7. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile tanıştıktan ne kadar süre sonra evlenme kararı aldıkları arasında bir ilişki var mıdır?
8. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile nasıl tanıştıkları arasında bir ilişki var mıdır?

9. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile evlilikten önce yaşadığı ilişki sayısı arasında bir ilişki var mıdır?

10. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile kendini nasıl tanımladığı arasında bir ilişki var mıdır?

11. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile evlilik sayısı arasında bir ilişki var mıdır?

12. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile çocuk sayısı arasında bir ilişki var mıdır?

13. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile yaşadığı ilişkiyi nasıl tanımladığı arasında bir ilişki var mıdır?

14. Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyum düzeyleri ve cinsel doyum düzeyleri ile daha önceki birlikteliklerinin bitiş nedenleri arasında bir ilişki var mıdır?

15. Katılımcıların cinsel doyum düzeyleri ile aldatma eğilimi arasında ilişki var mıdır?

16. Katılımcıların evlilik doyum düzeyleri ile aldatma eğilimi arasında ilişki var mıdır?

17. Katılımcıların cinsel doyum düzeyleri ile evlilik doyum düzeyleri arasında ilişki var mıdır?

1.3. Önem

Aile, aralarında kan bağı dolayısıyla hısımlık ilişkisi bulunan veya evlilik veya evlat edinme sonucunda hısımlık ilişkisi kurulan kişilerden oluşan, temel bir toplumsal kurumdur (Rıza, 1991, s.81).

Evlilik ise, *“bir kadın ve bir erkek arasında geçen bir sözleşme olmakla birlikte, toplum adına devletin doğrudan doğruya ilgilendiği, üzerinde kontrol hakkı ve yetkisi olan bir ilişki sistemidir.”* (Güleç, G. 2012: 63) Evlilik, kişisel ve toplumsal olarak birçok işlevi yerine getirmektedir. Bu işlevler; (Güleç, G. 2012: 63)

- Cinsel yaşamı sağlıklı ve meşru yoldan düzenler.
- Soy çizgisinin belirler, çocuğa yasal bir baba sağlar.
- Cinsiyet rollerini ve iş bölümünü belirler.

- Ekonomik üretim ve tüketim etkinliklerinin düzenler, yaşam koşullarının yükseltilmesinde ekonomik destek sağlar.
- Bireylere güven, korunma, dayanışma içinde olduklarını hissetmek, sevmek ve sevilme arzularına cevap verme olanağı sunarak duygusal destek sağlar.
- Miras, sosyal güvenlik gibi yasal hakların elde edilmesini sağlar.
- Bireylere toplumsal statü sağlar.

Aile, birey ve toplum için önemli bir kurumdur. Birey evlendiğinden itibaren toplumsal rolünde değişme ve sorumluluklarında artış olur. Aileyi oluşturan bireler artık toplumun temel yapısını oluşturmuşlar ve toplumun varlığını sürdürebilmeleri için ilk adımı atmışlardır. Çeşitli toplumlar var olduğu müddetçe, aileye yüklenen anlamlar da farklılık gösterecektir kuşkusuz. Son zamanlarda değişen değerlerimiz arasında ailede yer almaktadır. Bu yüzden ailenin eskiden günümüze kadar gelen farklı tanımları aileye yüklenen farklı anlamlar ve bakış açıları ile ilgilidir. Tanımlar yada bakış açıları her ne olursa olsun bilinen bir gerçek vardır ki o da aile kurumunun değerli olduğu ve toplumlar için önemli olduğudur.

Günümüzde evliliklerin kolayca bitirilmesi, aile kurumunun dağılmasına çok fazla şahit olmaktayız.

Bu çalışmada aile kurumunu ve evlilikleri yakından ilgilendiren sadakatsizlik, bununla beraber sadakatsizlikte cinsiyet farklılığı ile buna bağlı olarak evlilik doyumu ve cinsel doyum arasındaki ilişki araştırılacaktır.

1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)

Bu araştırma:

1. Araştırma için belirlenen nicel ve nitel betimsel yöntemin problemin çözümü için uygun olduğu,
2. Kullanılacak veri toplama araçlarının araştırma problemi ve alt problemlerinin çözümüne uygun, geçerli ve güvenilir olduğu,
3. Örneklem grubunun evreni temsil ettiği,
4. Yazılı ve sözlü kaynaklardan elde edilen verilerin yeterli ve güvenilir olduğu,

5. Ankete katılan örneklem grubunun anket sorularını içtenlikle ve gerçeği yansıtacak biçimde cevapladığı,

6. Araştırmada görüşlerine başvurulmuş uzman kişilerin görüşlerinin gerçek durumu objektif şekilde yansıttığı, temel sayıtlarına dayanmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma sonuçları;

1. Araştırma sonu elde edilen veriler İstanbul ilinde yaşayan evli kişilerin görüşleri ile sınırlıdır.
2. Araştırma bulguları uygulanmış olan anketin kapsamı ile sınırlıdır.
3. Ölçekten elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Aile: DPT Türk Aile Yapısı Özel İhtisas Komisyonu tarafından sunulan bir çalışmada, “*Aile; kan bağılılığı, evlilik ve diğer yasal yollardan, aralarında akrabalık ilişkisi bulunan ve çoğunlukla aynı evde yaşayan bireylerden oluşan; bireylerin cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılandığı, topluma uyum ve katılımlarının sağlandığı ve düzenlendiği temel bir toplumsal birim*” şeklinde tanımlanmıştır (Bulut, 1993: 2).

Evlilik: Çakır’ a (2008) göre evlilik; resmi, duygusal, davranışsal ve biyolojik yönleri olan, kişilerin karşılıklı cinsel doyum yaşadığı, bütün paylaşımların birlikte yaşandığı , neslin devamının sağlandığı bir ilişki biçimidir.

Evlilik Doyumu: Sokolski ve Hendrick’ ye (1999) göre evlilik doyumu, evlilik kurumunun içinde varlığını sürdüren çevresel yani eşlerin kararlarda eşitliği, baskınlığı, kazanç, çalışma, problemleri paylaşma gibi ve kişisel yani eşlerin birbirine karşı gösterdiği sevgi tarzı, tutumu, cinsel doyum, iletişim biçimi, eşlerin birbirine karşı kendilerini ifade etmesi gibi boyutlardan eşlerin elde ettiği psikolojik tatmindir.

Cinsellik: Eşel'e (2006) göre cinsellik son derece karmaşık bileşenleri olan ; genel anlamda bireyin bedenini ve ruhunu katarak doyuma ve üremeye yönelik gerçekleştirdiği yaşantıdır.

Cinsel Doyum: Stephen ve Meston'a (2011) göre cinsel doyum, bireyin cinsellikle ilgili olumlu ve olumsuz boyutları subjektif olarak değerlendirmesinden kaynaklanan bir duygusal tepki olarak tanımlanmıştır.

Aldatma: Hall ve Fincham'e (2006) göre aldatma, partnerler arasındaki güvenin başka bir bireyin cinsel ya da romantik bir biçimde ilişkiye dahil olmasıyla bozulması olarak tanımlanmıştır (Akt. Kantarcı, 2009).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Aile ve Evlilik Kurumu

2.1.1. Aile Kavramı

Aile, birey ve toplum için önemli bir kurumdur. Birey evlendiğinden itibaren toplumsal rolünde değişme ve sorumluluklarında artış olur. Aileyi oluşturan bireyler artık toplumun temel yapısını oluşturmuşlar ve toplumun varlığını sürdürebilmeleri için ilk adımı atmışlardır. Çeşitli toplumlar var olduğu müddetçe, aileye yüklenen anlamlar da farklılık gösterecektir kuşkusuz. Son zamanlarda değişen değerlerimiz arasında ailede yer almaktadır. Bu yüzden ailenin eskiden günümüze kadar gelen farklı tanımları aileye yüklenen farklı anlamlar ve bakış açıları ile ilgilidir. Aşağıda aile kavramı ile ilgili yapılan tanımlar yer almaktadır. Aile ve evlilik kavramları tanımlardan sonra ayrıştırılacaktır. Bu tanımların özellikle yıl sıralamasına göre oluşunun nedeni değişen değerleri fark ettirmektir.

Ozankaya' ya (1976) göre, aile içinde insan türünün üretildiği, topluma hazırlanma sürecinin ilk ve etkili biçimde olduğu, cinsel ilişkilerin düzenlendiği, eşler ve ana-babalarla çocuklar arasında sıcak, güven verici ilişkilerin kurulduğu, ekonomik etkinliklerin az ya da çok yer aldığı bir toplumsal kurumdur.

Aile, aralarında kan bağı dolayısıyla hısımlık ilişkisi bulunan veya evlilik veya evlat edinme sonucunda hısımlık ilişkisi kurulan kişilerden oluşan, temel bir toplumsal kurumdur (Rıza, 1991, s.81).

Cansel (1991), bir toplumun en küçük örgütlü birimini oluşturan tarihi ve sosyolojik gerçekliğinden yola çıkarak aileyi, insanın karşı cinsle birlikte yaşama içgüdüsünün yarattığı bir birlik olarak tanımlamıştır.

Farklı bir yaklaşım da Sosyolog Mac Iver' den gelmiştir. O (1995) aileyi, *“seks ilişkisine dayalı, çocuk sahibi olma ve bu çocukları yetiştirme özellikleri gösteren bir grup”* olarak görmüştür.

DPT Türk Aile Yapısı Özel İhtisas Komisyonu tarafından sunulan bir çalışmada, *“Aile; kan bağılığı, evlilik ve diğer yasal yollardan, aralarında akrabalık ilişkisi bulunan ve çoğunlukla aynı evde yaşayan bireylerden oluşan; bireylerin cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılandığı, topluma*

uyum ve katılımlarının sağlandığı ve düzenlendiği temel bir toplumsal birim” şeklinde tanımlanmıştır (Bulut, 1993: 2).

Türk Dil Kurumu'na göre aile kavramının aşağıdaki anlamlara geldiği belirtilmektedir. (Akt., Eşsizozğlu A., 2012);

1. Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik.

2. Bu tanım aile kavramının en fazla kullanıldığı durumla ilgili karşılığı olmakla birlikte evlilik ve kan bağına dayanan ifadeleri nedeni ile kapsamı dar tutulmuş bir tanımdır.

3. Aynı soydan gelen veya aralarında akrabalık ilişkileri bulunan kimselerin tümü

4. Bu tanım günlük dilde 'sülale' olarak kullanılan sözcüğe yakın bir anlam ifade etmektedir.

5. Birlikte oturan hısımlar ve yakınların tümü.

6. Burada aile kavramı beraber ikamet etme gibi son derece dar bir kapsama alınmıştır.

7. Eş, karı.

8. Özellikle erkeklerin hem eşleri hem de çocuklarından beraber söz ederken ya da sadece eşlerini kastederek kullandıkları anlamı ifade etmektedir.

9. Aynı gaye üzerinde anlaşılan ve birlikte çalışan kimselerin bütünü.

10. Dernek, topluluk, spor takımları, okullar, kurum ve kuruluşlar veya camialar zaman zaman ne kadar yakın olduklarını anlatabilmek için aile kavramını kullanırlar.

11. Temel niteliği bir olan dil, hayvan veya bitki topluluğu, familya.

12. Sadece insanlardan söz edilirken değil, diğer canlılar veya dil gibi sınıflandırılan kavramlardan söz edilirken de aile kavramı kullanılır.

Onur (2000), aileyi yetişkin ve çocukların etkileşimde buldukları, dolayısıyla birbirlerini etkiledikleri bir birim olarak tanımlar.

2.1.1.1. Aile Yaşam Döngüsü

Dünya üzerinde bulunan her şeyin olduğu gibi ailenin de bir ömrü bulunmaktadır. Bu, bir aile kurulması, gelişmesi ve yaşamını devam ettirirken üzerine düşen görevleri yerine getirdikten sonra ömrünü tamamlaması anlamına gelmektedir. Aile kuruluşundan itibaren yaşamı süresince bazı belirli dönemlerden geçmektedir. Bu dönemlerin her birinin kendine özgü bir takım özellikleri vardır. Bu genel özellikler her ailede ailenin yapısına özelliklerine bağlı olarak kendi içinde önemlidir. Kazandığı bu özel öneme dayalı olarak da süresi azalmakta veya uzamaktadır. Bunun dışında o aile için kazandığı anlamlar da farklılaşmaktadır. Bir ailenin kuruluş, bazen kuruluş hazırlıkları aşamasından başlayarak ailenin yaşamını tamamladığı döneme kadar geçen süre içerisinde yaşadığı ve her ailede o ailenin özelliklerine bağlı olarak süresi, önemi ve ailenin yaşamında oynadığı rolü değişebilen dönemler “*aile yaşam döngüsü*” kavramı adı altında incelenmektedir (Yazıcıoğlu, 2013: 7).

Aile yaşam döngüsü olarak isimlendirilen bu dönemleri evlilik, çocukların doğumu, okul yılları ve adölesan dönem, okuldan mezuniyet işe ya da daha ileri eğitime başlama, çocukların evden ayrılması, emeklilik, dulluk gibi kavramlar altında incelenir. Genelde ailenin özelde aile bireylerinin bu dönemlerde yaşadıklarına bağlı olarak oluşan ve oluşabilecek muhtemel durumlar aşağıda gösterilmiştir (Yazıcıoğlu, 2013:8) :

- Döngünün her aşamasında aile çeşitli sorunlarla yüz yüze gelmektedir. Yaşamını devam ettirebilmek için bu sorunları çözmek şarttır. Bu sorunları çözmeye uğraşırken aile yeni beceriler kazanır ve bu durum aileyi güçlendirir.
- Aile bu yeni duruma uyum sağlayamazsa kriz ortaya çıkar. Aile bu durumda ortaya çıkan krizle uğraşmak zorunda kalır ki bu krizden başarı ile çıkarsa çok güzel bir deneyim kazanmış olur ve yine güçlenir. Aksi durumda aile yaşam döngüsünü tamamlayamadan süreç bir anda bitebilir. Yani aile birliği, kurulduktan sonra çeşitli evrelerden geçerlerken, kimi aileler, yaşam döngüsü olarak isimlendiren bu evreleri tamamlayabilir, kimileri ise tamamlayamaz.

Aile yaşam döngüsü çeşitli yazarlara göre farklı sayıda döneme ayrılarak incelenmiştir. Bu yazarların aile yaşam döngüsüne ilişkin belirledikleri dönem sayıları ve bu dönemlere verdikleri isimler tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1.1. Aile Yaşam Döngüsü Aşamaları Belirleme Araştırmaları Özet Tablosu (Özdemir ve ark.2009)

Araştırmacı	Aşama sayısı	Temel aşamalar
Caret ve McGoldrick	6 aşama	1. Evden ayrılış, 2. Yeni bir aile oluşturmaya hazırlık, 3. Küçük çocuklu aileler, 4. Yetişkin çocuklu aileler, 5. Aileden ayrılan çocuklar, 6. Geç hayatı olan aileler
Sorokin, Zimmerman ve Galphin	4 aşama	1. Ekonomik bağımsızlığını sağlamış yeni evliler, 2. Bir veya daha fazla çocuğu olan çiftler, 3. Kendine yetmeyi öğrenmiş çocuğu olan çiftler, 4. Yaşlı çiftler
Kirkpatrick, Cowles ve Tough	4 aşama	1. Okul öncesi çocuklu, 2. İlköğretim ve lise çağında çocuğu olan, 3. Üniversite çağında çocuğu olan, 4. Yaşlı aileler
Loomis	4 aşama	1. Çocuksuzlar ve yeni çocuklular, 2. Küçük çocuklular, 3. 14-36 yaş arası çocuğa sahip büyük çocuklular, 4. Yaşlı aileler

Tablo 1.1. Aile Yaşam Döngüsü Aşamaları Belirleme Araştırmaları Özet Tablosu
(Özdemir ve ark.2009) Devamı;

Bigelow	7 aşama	1.Kuruluş, 2.Okul öncesi ve yeni çocuklular, 3.İlköğretim çağında çocuğu olanlar, 4.Lise çağında çocuğu olanlar, 5.Üniversite çağında çocuğu olanlar, 6.Geri dönen çocuğu olanlar, 7.Emeklilik
Glick	7 aşama	1.İlk evlenme, 2.İlk çocuğun doğumu, 3.Son çocuğun doğumu, 4.İlk çocuğun evlenmesi, 5.Son çocuğun evlenmesi, 6.Çiftlerden birinin ölümü, 7. Çiftlerden diğèrinin de ölümü
Duvall ve Hill	7 aşama	1.Çocuksuzluk, 2. İlk çocuktan son çocuğun doğumuna kadar genişleme, 3.Okul çağı, 4.Son çocuğun aileye katılmasıyla gelen istikrar, 5.Çocukların evden ayrılmasıyla başlayan küçülme, 6.Évde çocuğun olmadığı dönem arkadaşlık, 7.Eşlerden birinin ölümü
Rodgers	10 aşama	1.Çocuksuz-yeni aileler, 2.Bebekli aileler, 3.Okul öncesi çocuğu olan aileler, 4.Okul çağında çocuğu olan aileler, 5.Yetişkinlik çağında çocuğu olan aileler, 6.Genç yetişkin aileler, 7.Ayrılan çocuğu olan aileler, 8.Tüm çocukları evden ayrılmış orta yaşlı aileler, 9.Yaşlı aileler, 10.Dulluk (Rodgers bazı aşamaları kendi içinde de aşamalarına bölerek toplamda 23 aşamalı bir döngüyü esas almıştır).
Wells ve Gubar	9 aşama	1.Bekârlık, 2.Yeni evliler, 3.Küçük çocuklu yuva, 4.Büyük çocuklu yuva, 5.Evden ayrılmış çocuğu olan yuvalar, 6.Evde çocuğu kalmamış aile reisinin hala çalıştığı yuvalar, 7.Aile reisinin de emekli olduğu yuvalar, 8.Yalnız yaşayan ve çalışan, 9.Yalnız yaşayan ve emekli
Duvall	8 aşama	1.Çocuksuz evliler, 2.Bebekliler, 3.Okul öncesi çocuğu olanlar, 4.Okul çağında çocuğu olanlar, 5.Ergenlik döneminde çocuğu olanlar, 6.İlkinden sonuncusuna çocukların evden ayrılması, 7.Emekli oluncaya kadar orta yaşlı aileler, 8.Emeklilikten ölüme kadar yaşlı aileler
Schiffman ve Kanuk	10 aşama	1.Yeni evli çocuksuz çiftler, 2.Geç evlenmiş çiftler, 3.İlk çocuğu geç olan çiftler, 4.Çocuksuz genç boşanmışlar, 5.Çocuklu genç boşanmışlar, 6.Çocuklu orta yaşlı boşanmışlar, 7.Évden ayrılmış çocukların geri döndüğü (boşanma, ekonomik nedenler vs.) aileler, 8.Evlilik bağı olmaksızın birlikte yaşayanlar, 9.Genç ve orta yaştaki evlenmemişler, 10.Eşi ölmüş dullar. (Yazarlar, yaşam dönemlerini birbiri peşi sıra gelecek şekilde değil, diğèlerinin eksiklerini tamamlayacak şekilde sırasız saymaktadırlar.)

2.1.2. Evlilik Kavramı

Evlilik kavramı aile kavramına göre daha belirgin bir kavramdır(Güleç, G., 2012). Aile bir grup veya örgüt, evlilik ise karşı cinsten iki kişinin birlikte yaşamak, yaşantıları paylaşmak, çocuk yapmak ve yetiştirmek gibi amaçlarla oluşan birlikteliktir. Evlilik ilişkisinde eşlerin birbirlerini tanıma, anlama, ihtiyaçlarını giderme gibi ihtiyaçlar söz konusuysen aile kavramı ise eşlerin haricinde çocuklar ve ailenin diğer büyüklerini de kapsar.

Eraslanlı (1990) evliliği sosyal değerler, gelenek, görenek ve kanunların öngördüğü biçimde kadın ve erkeğin hayatlarını birleştirmek amacıyla yaptıkları sosyal sözleşme olarak görmektedir. Giddens evliliğe biraz daha farklı yaklaşmıştır. Ona göre (2000) evlilik, iki yetişkin insan arasındaki, toplum tarafından tanınan ve onaylanan cinsel bir birlikteliktir. (Giddens, 2000: 148).

Özgüven tarafından 1994 yılında yapılan bir araştırmada, öğrencilere “evlilik denince ilk akla gelen şeyin ne olduğu “ sorulmuş, öğrencilerin toplam olarak % 52’si “sorumluluk”, % 28’i “yuva” ve %13’ü “arkadaşlık” olarak cevaplandırmışlardır.

En geniş tabir ile evlilik , *“bir kadın ve bir erkek arasında geçen bir sözleşme olmakla birlikte, toplum adına devletin doğrudan doğruya ilgilendiği, üzerinde kontrol hakkı ve yetkisi olan bir ilişki sistemidir.”* (Güleç, G. 2012: 63) Evlilik, kişisel ve toplumsal olarak birçok işlevi yerine getirmektedir. Bu işlevler; (Güleç, G. 2012: 63)

- Cinsel yaşamı sağlıklı ve meşru yoldan düzenler.
- Soy çizgisinin belirler, çocuğa yasal bir baba sağlar.
- Cinsiyet rollerini ve iş bölümünü belirler.
- Ekonomik üretim ve tüketim etkinliklerinin düzenler, yaşam koşullarının yükseltilmesinde ekonomik destek sağlar.
- Bireylere güven, korunma, dayanışma içinde olduklarını hissetmek, sevmek ve sevilme arzularına cevap verme olanağı sunarak duygusal destek sağlar.
- Miras, sosyal güvenlik gibi yasal hakların elde edilmesini sağlar.
- Bireylere toplumsal statü sağlar.

Yukarıdaki tanımlardan da hareketle, evlilik ve aile yaşanan yere göre ve tercih edilen biçimlere göre bazı farklılıklar göstermektedir. Bu çeşitleri beş başlık altında toplanmaktadır.

(Lundberg, 1970; aktaran Bağlı ve Sezen, 2005: 12; Özkalp, 2011: 135-136). Tablo 2’de evlilik türleri ve açıklamaları bulunmaktadır.

1. Oturulan yere göre evlilik
2. Eş sayısına göre evlilik
3. Eşin seçildiği gruba göre yapılan evlilik,
4. Otorite ilişkilerine göre
5. Soy ve secere ilişkilerine göre evlilik.

Tablo 1.2. Evlilik Türleri

1. Oturulan Yere Göre: a. Matrilokal: Erkeğin kadının ailesinin evinde oturması (iç güveyliği), b. Patrilokal: Kadının erkeğin ailesinin evinde oturması, c. Neolokal: Kadın ve erkeğin ailelerinden ayrılarak ayrı ev açmalarıdır.
2. Eş Sayısına Göre: a. Monogami: Tek eşle evlilik, b. Poligami: Çok eşle evlilik. Çok eşlilik de kendi içinde ikiye ayrılır: 1. Poliandri: Bir kadının aynı anda birden fazla erkekle evlenmesi, 2. Polijini: Bir erkeğin aynı anda birden fazla kadınla evlenmesi.
3. Eşin Seçildiği Gruba Göre: a. Endogami: Akraba arası evlilik, b. Ekzogami: Akraba dışı evliliklerdir.
4. Otorite ilişkilerine Göre: a. Patriyarki (patriarchy) b. Matriyarki (matriarchy)
5. Soy ve Secere İlişkilerine Göre: Patriliniyal (patrilineal) Matriliniyal (matrilineal) Bilateral

Kaynak: Lundberg, 1970; akt. Bağlı ve Sezen, 2005: 12.ve Özkalp, 2009: 135-136

2.2. Evlilik Doyumu

Toplumların yapısını oluşturan aile toplumlar arası farklılıklar göstermektedirler. Türkiye açısından aile kavramı ele alındığında eşler, çocuklar, eşlerin anne-babaları ve birinci dereceden kan bağı olan bireylerden oluşur. Evlilik insan yaşantısında önemli olmasına rağmen bu deneyimin özelliği, kişinin yaşam kalitesiyle ilgilidir. Bireyler arasında da bu yaşamın farklılığı, evlilik doyumunun tanımını zorlaştırmaktadır. Evlilik doyumunu oluşturan değişkenlerle ilgili eskiden günümüze kadar yapılan birçok çalışma bulunmaktadır.

Araştırmacıların evlilik doyumu tanımını yaparken iki guruba ayrıldıkları görülmektedir.

1. Grup araştırmacılar, evlilik doyumunu, kalitesini sadece evli insanların evlilikleri hakkında nasıl hissettikleri olarak tanımlamışlardır. Evlilik doyumunun göstergelerini evlilik mutluluğu, tatmini olarak ifade etmişlerdir.
2. Grup araştırmacılar ise, evlilik doyumunu eşlerin farklı duyguları yerine eşler arasındaki ilişkinin özgülüğü olarak görmektedir (Glenn, 1990).

1.Grup araştırmacılar, evlilik doyumunu eşlerin evlilikteki bireysel hissettikleri duygu olarak tanımlarken, 2. Grup araştırmacılar ise ilişkiyi bir 3. Kişi olarak ele alıp o kişilerden bağımsız ama aynı zamanda onların etkileşiminden doğan bir metafor olarak görmüşler ve evlilik doyumunu bu ilişkinin nasıl olduğuna bağlı tanımlamaktadırlar.

Bahr, Chappell ve Leigh (1983), evlilik doyumunu, ihtiyaçların ve beklentilerin evlilikle buluşma derecesi olarak tanımlarken Tezer (1996), bireyin kendi evlilik ilişkisindeki gereksinimleri karşılama derecesine ilişkin algısı olarak tanımlar. Örneğin, evli çiftin birlikteliğinde yaşadıkları sıkıntı hissini, aldıkları keyif hissinden daha fazla olduğu durumlarda evlilik doyumu düşmeye başlayacaktır. Araştırmacılar evlilik doyumu kavramına açıklık getirirken, aşk, sadakat ve paylaşılan değerlerin üzerinde fazlaca durmaktadırlar.

En geniş kapsamlı tanım Sokolski ve Hendrick (1999)'ye aittir. Onlara göre evlilik doyumu, evlilik kurumunun içinde varlığını sürdüren çevresel yani eşlerin kararlarda eşitliği, baskınlığı, kazanç, çalışma, problemleri paylaşma gibi ve kişisel yani eşlerin birbirine karşı gösterdiği sevgi tarzı, tutumu, cinsel doyum, iletişim

biçimi, eşlerin birbirine karşı kendilerini ifade etmesi gibi boyutlardan eşlerin elde ettiği psikolojik tatmindir.

Bireyin evliliğinde doyum yaşaması demek, yaşantısında mutlu olabilmesi ve beklentilerini gerçekleştirebilmesine olumlu katkıda bulunması demektir. Doyumun yaşanmadığı evlilikler de ise tam tersi durum söz konusudur. Bireyde ve yaşantısında olumsuzluklar meydana getirir ki bunun sonucu genellikle boşanma olur. Böyle bir durumun ise hem eşleri, hem de boşanan aile çocuklarını olumsuz olarak etkilediği birçok araştırmacı tarafından ifade edilmektedir (Sevim, 1999; Goleman, 2000 ve Güven, 2005).

Araştırmacılar, bireylerin geçmiş yaşantıları evlilik doyumunu etkilediğini belirtmektedir. Şöyle ki, geçmiş yaşantıların evlilik doyumunu etkileme durumuna bakıldığında, ebeveynlerin evlilik kalitesinin yüksek olması ile çocukların evlilik kalitesinin yüksekliği arasında olumlu yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Stinnett ve Defain tarafından yapılan araştırmalar sonucunda sağlıklı ailenin fonksiyonlarını aşağıdaki gibi sıralanabilir(Akt. Nazlı, 2000):

1. Duyguları paylaşma
2. Duyguları anlama
3. Bireysel farklılıkları kabullenme etme
4. İlgı ve sevgi duygularının gelişimi
5. İşbirliği
6. Mizah duygusu
7. Yaşamı sürdürmek ve güvenlik için gerekli olan ihtiyaçların karşılanması
8. Problem çözme
9. Geniş bir felsefi düşünce
10. Taahhüt
11. Takdir duygularını ifade
12. İletişim
13. Birlikte zaman geçirme
14. Maneviyat
15. Basa çıkma becerileri.

2.3. Evlilik ile İlgili Kuramlar

Evlilik insan hayatını fazlasıyla etkilemektedir. Psikolojide evlilik üzerine geliştirilmiş bazı kuramlar oluşturulmuştur. Bunlar:

2.3.1. Bağlanma Kuramı

Bowlby'nin biyolojik kökenli Bağlanma Kuramını içerir. Bowlby (1969, 1973,1980) bağlanma kuramını bireylerin kendileri için önemli ve özel gördükleri diğer kişiler için geliştirdikleri güçlü duygusal bağlar olarak aktarmaktadır. Bağlanma kuramına göre, ebeveynin çocuğuyla olan ilişkileri sonucu çocuk, kendisi ve başkaları hakkında zihinsel temsiller oluşturur ve bu zihinsel temsiller sonraki yıllardaki yakın ilişkilerinde bir model işlevi görmektedir(Üncü, 2007).

Bir başka deyişle, yaşamın ilk yıllarında bakıcının çocuğa verdiği tepkiler ve onun yakınlık isteğine karşı sergilediği davranışlar çocuk tarafında zihinsel temsiller olarak kodlanırlar (Bowlby, 1989). Bowlby zihinsel temsilleri içsel çalışan modelleri olarak tanımlamaktadır. Ona göre bebek ilk bakım veren kişiyle etkileşimlerinden yola çıkarak kendisi ve başkalarına dair algılar geliştirir. Bakıcının bebeği algılayış şekli ve ona yönelik olan davranış biçimleri bebeğin kendisiyle ilgili bir benlik algısı geliştirmesine ve sonraki yaşantısında da bu benlik algısını içsel bir model olarak taşımasına sebep olmaktadır.

Bu kuram hem tüm canlı türlerinde doğuştan var olan bağlanma sisteminin nasıl işlediğini hem de farklı yaşam deneyimlerine yanıt verebilmek amacıyla bağlanma stratejilerinde ortaya çıkan bireysel farklılıkları inceleme çabasıdır (Demir, 2009, 93).

2.3.2. Kişiler Arası İletişime Dair Sosyal Kuram

Miller ve Steinberg (1975) geliştirdikleri bu kuramla eşler arası ilişkiyi açıklamaya çalışmışlardır. Bu kurama göre eşlerin bilişsel süreçlere dayalı şemaları ve bilgi bankası evlilik doyumunu ve evliliğin gücünü etkilemektedir(Üncü, 2007,43).

Sosyal bilişsel kuramı, insanların başka insanlar hakkında nasıl düşündüğüne ilişkin açıklamalar getirmeye çalışmıştır. Başkaları hakkında bilgi, tutum ve inançları kapsayan ve bize ait olan bilgi bankası ismi verilen birikim aracılığıyla iletişim

gerçekleşmektedir. Eşler arasında iletişimde de aynı süreç söz konusudur(Doğan, 2010). Eşini olduğu gibi kabul eden ve geleneksel rollere göre algılamayan çiftlerin evlilik doyumu daha yüksektir. Bunun nedeni eşin kendisine özgü gelenekleriyle kabul edilmesi ona göre kontrolcü ve bağımlı davranışların olmadığını aksine eşitlikçi bir yaklaşımın var olduğunu düşündürür(Gökmen, 2001).

2.3.3. Romantik Aşk Kuramı

Schacter'ın İki faktör Kuramı'na göre, insanlar duygularını açıklarken, fiziksel ve sosyal çevre koşullarından yararlanmaktadır. Heyecan hem bedende hem de düşüncede oluşur. Genel fizyolojik uyarılmanın sonunda, o duygu isim bulur. Bu düşünceden hareketle yola çıkan Walster (1978), bireyin kendisinde oluşan fizyolojik uyarılma tepkilerini, bir fiziksel etkinlik, ilaç kullanmış olma ya da kalp krizi vb. bir durumla açıklayamadığında, eğer yakınında, aşık olunabilecek model tanımına uygun bir kimse varsa, duygularının nedenini o kimsede arayacaktır ve ona aşık olduğuna inanacaktır (Walster ve Berscheid, 1978:159-160). Walster'e göre toplumsal yaşantı boyunca insanlar, kültürel varlıklardan, gazete, dergi, tv gibi çeşitli iletişim kaynaklarından aşık olmanın nasıl bir duygu olduğunu ve kimlere aşık olunabileceğini öğrenirler.

Romantik aşk, fiziksel çekiciliğe dayanır. Genellikle çok hızlı başlamakta, tamamen şiddetli duygular içermektedir. Fakat bu duygu yoğunluğu çok çabuk bitmektedir (McClahan ve ark, 1989: 434).

Berscheid ve Walster'ın (1978) dikkat çektiği tutkulu aşk bir insanı içine çekme olarak tanımlanır bu duygu dostça sevgi ise, birlikte yaşayan iki insanın birbirlerine karşı hissettikleri duygunun şefkat olduğunu vurgularlar (Kahn, 1984;163).

2.3.4. Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal Öğrenme Modeli Thibault ve Kelley'in sosyal mübadele kuramına uzanmaktadır. Bu kuramda vurgulanan ilişkide bireyin elde ettiği sonuçtur. Birey ulaştığı sonuç temel aldığı kıyaslama düzeyinin üstündeyse, kişi o ilişkiden memnun demektir. Eğer altına düşerse ilişkiden elde ettiği doyum da düşmektedir. Bireyin

diğer ilişki seçeneklerini kıyaslama düzeyi yeni bir ilişkiden elde edebileceği ödül bedel karşılaştırmasıyla orantılıdır(Üncü, 2007).

Sosyal Öğrenme Kuramı, ikili ilişkilerdeki karşılıklı bağımlılığı açıklama amacını gütmektedir. İlişkiden alınan doyum ilişkiye bağımlı olmanın iki ayrı kavram olduğunu ileri sürmektedir. Bir birey kendisine fazla doyum sağlamayan bir ilişkiyi bağımlılığın yüksek olması nedeniyle sürdürebilir. Sosyal mübadele yaklaşımına göre bu karşılaştırma düzeyi seçenekler için karşılaştırma düzeyi olarak isimlendirilir (Doğan, 2010).

2.3.5. Sevgi Evrimi Kuramı

Wilson'ın geliştirdiği bu kurama sevginin üç içgüdüden kaynaklandığını savunur. Bunlar, korunma, koruma ve cinsel dürtülerdir. Eşe bağımlı davranış korunma ihtiyacından ortaya çıkmaktadır. Bu durum da ilk çocukluk yıllarında anne tarafından korunma ihtiyacının bir devamı gibidir. Bu sebepten eş seçiminde özellikle erkekler annelerine benzeyen kadınları seçme eğilimlerindedirler. Koruma içgüdüğü ise eşlerin birbirini yetişkin olarak görmelerinin yanında aynı zamanda çocuk olarak da görmektedirler ki bu durum birbirlerini koruma ihtiyacı doğurmaktadır. Cinsel dürtünün başlıca amacı ise çoğalmaktır (Doğan, 2010). Tabiki cinsel dürtüler kadın ve erkekte farklı duygulardan oluşur. Özellikle kadınlar bu konuda daha hassas ve seçicidirler.

Genel olarak bu kurama göre insanlar tek eşlilik için yaratılmamıştır. İnsanların içgüdülerini önem veren bu kuram sosyal çevreye değer vermektedir (Hortaçsu, 1991).

2.4. Evlilikte Eş Seçimi

Toplumsal yargılar genellikle herhangi bir insanla ilgili beklentilerin neler olacağını doğrudan cinsiyetle ilişkilendirir. Buna düşünceye göre, erkeklerden güçlü olmaları, ailelerine maddi açıdan bakmaları, çevre üzerinde belirli bir etkinlik ve kontrol kurmaları beklenirken, kadınlardan da sabırlı, anlayışlı olmaları, evi çekip çevirmeleri, insan ilişkilerini düzenlemeleri beklenmektedir (İmamoğlu, 1991:832). Ailenin bir kurum olarak yürüttüğü faaliyetler aile bireyleri arasında roller şeklinde

dağıtıldığı görülür (2001 Yılı Aile Raporu, 2002: 17). Durum böyle olunca da eş seçimi daha çok önem kazanır.

Bireyin evleneceği kişinin kim olduğuna karar vermesinin anlamı geniştir ki bundan sonraki hayatını birlikte geçirecektir artık. Bu yüzden titizlikle davranmalı ve kendisiyle anlaşabileceği birinin olması gerekmele birlikte kriterlerini oluşturmalıdır. Özellikle gençlerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarını, onların çocuk olarak yaşadıkları aile ortamının yaygın olarak etkilediği aşıkardır (Twenge, 1997:45; Coleman & Ganong, 1984:425). Buradan da anlaşıldığı gibi aslında belirlenen ilk kriter kişinin yetiştiği ailedir. Ebeveynlerin evlilik ilişkileri bu doğrultuda, çocukların evlilik ve evliliğe ilişkin rol beklentileri yönelik tutumları ve algıları üzerinde çok önemli etkilere sahiptir (Coleman & Ganong, 1984:425).

Kişi evleneceği kişiyi seçerken, çocukluk yaşantılarından da etkilenmektedir. Çocukluğunda karşılayamadığı ihtiyacını karşılamak için ebeveynin tam zıttı biriyle olmayı tercih etmektedir. Mesela; hayatı boyunca sert bir babayla büyümüş olan kadın mulaim biriyle evlenerek çocukluk yaralarını onarmak istemektedir. Bazı durumlarda erkek kurtarma fantezisinden dolayı kontrol edebileceği ve kurtarabileceği kadınla evlenme yoluna gitmektedir.

Bir çocuk cinsiyet etiketlerini ne kadar erken öğrenirse cinsiyet rolleri hakkında o kadar çok bilgiye sahip olmaktadır. Cinsiyetinin rolünü kavrayan birey de geleneksel toplumsal cinsiyet tercihleri ve davranışları göstermektedirler (Fulcher, Sutfin & Patterson, 2008:331). Bu konuyla ilgili Barber ve arkadaşları (1989) adölesan dönemde olan gençlerin ve annelerinin toplumsal cinsiyet tutumları üzerinde aile yapısına ilişkin bir inceleme yapmışlardır. Bu çalışmalarında, 7. ve 10. Sınıflarda öğrenim gören 1016 adet gençler arasında erkeklerin kızlara göre daha çok geleneksel değerlere sahip oldukları bulunmuştur. Araştırmaya 568 erkek, 539 kız öğrenci katılmıştır. Tek ve çift ebeveynli ailelerin çocukları karşılaştırıldıklarındaysa toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bu sebeple toplumların karşı karşıya geldiği ciddi bir sorun olan, milli ve kültürel değerlerini koruyarak günümüz dünyasının gerektirdiği bilgi, beceri, değer, tutum ve davranışlara sahip bireylerin nasıl yetiştirileceğidir. Bu sorunun çözümünde ise, en büyük sorumluluk, topluma, eğitim sistemlerine ve özellikle aileye düşer (Bener & Günay, 2012).

Evlenmeye karar veren bireylerin öncelikli olarak arkadaşlık etmeleri önerilir ki arkadaşlık önemli bir kavramdır. Kişilerin birbirlerini tanıma fırsatı verir. Evlilik öncesi arkadaşlık mümkün olabildiği ölçüler içinde özgür koşullarda gerçekleştirilmelidir. Baskı altında ve yönlendirilen bir ortamda olan bireyler rahat, açık ve içten olamazlar. Bu koşullarda sürdürülen arkadaşlıklarda bireyler birbirlerini gerçek anlamıyla tanıyamadıkları gibi anlayamazlar.

Evliliği düşünmeye başlayan bireyler için arkadaşlık bir ara dönemdir. Bu dönemde bireylerin ideal eş tipi şekillenmeye başlamasıyla birlikte, bireyler evlenecekleri kişide aradıkları özellikleri, asla evlenmek istemedikleri karakterleri tanımlarlar. Evlilik öncesi yapılacak arkadaşlıklar hem bu ideal tipin niteliklerinin belirlenmesi hem de bulunması açısından faydalıdır. İdeal tip kişiye göre değişmesiyle göreceli bir kavramdır. Bireyler, ideal tiplerini kendileri belirlerler ve zaman içinde oluşan bir durumdur. Evlilik öncesi arkadaşlıklara her ilişkinin evlenme ile sonuçlanmayacağını düşünerek yaklaşmak yaşanabilecek hayal kırıklıklarını da engeller (MEB, 2009).

Sonuç itibarıyla, eş seçiminin başarıyla gerçekleşmesi için taraflar evlilikten olan beklentilerini, amaçlarını çok iyi saptamalıdır. Beklenti düzeylerinin gerçekçi olup olmadığını değerlendirmelidirler ki hata yapmasınlar.

2.5. Evlilik ve Cinsel Hayat

Cinsellik, cinsel doyum ve iki insanın uyum içerisinde beraberliklerini içeren sosyal kurallar, değer yargıları ve tabularla belirlenmiş, biyolojik, psikolojik, sosyal yönleri olan özel bir yaşantı olarak tanımlanabilmektedir (Gülsün ve ark, 2009: 69). Yoğun haz duygularıyla ilişkili olmakla birlikte, haz almaya yönelik her davranışın cinsellik içerdiği söylemek mümkün değildir. Temelde cinsellik, haz almaya yönelik davranışların tümünü içermese de fiziksel seksten ötede bir anlam taşımaktadır (Aydın, 1998: 605). Cinsel ilişki uygun yer, uygun zaman ve uygun eşle gerçekleştiğinde sağlamlık ve sağlıksızlık boyutunda ele alınabilmektedir. Bu koşullar sağlanmamışsa cinsel işlev bozukluğundan söz etmek mümkün değildir.

Psikolojik, sosyal ve biyolojik değişkenlerin etkileşimi içinde şekillenen cinsellik, bu bileşenlerin birindeki ketlenmeyle, işlevselliğini yitirdiği durumlar söz konusudur. Aile ve evlilik terapistleri tarafından cinsel işlev bozukluğu, ilişkilerdeki

bozulmanın sonucunda ortaya çıkan bir semptom olarak ele alınmaktadır. Ayrıca terapinin kapsamı içinde cinsel işlevle ilgili alanın çoğu kez ihmal edildiği görülmektedir. Cinsel sorunun türü ne olursa olsun, eşlerin birbirleriyle olan iletişimleri, duygu ve düşünce alanında yakınlaşma ve paylaşımları ihmal edilmemesi gereken bir noktadır (Işıklı, 1993)

Cinsel bilgi eksikliği ve yanlış cinsel inanışlar da cinsel işlev bozukluğunu yol açmaktadır. Yanlış cinsel inanışlar yani cinsel mitler cinsellikte iletişimi engellemektedir. Bu durum eşler arasında problemlere yol açmaktadır. Cinsel mitlerin en önemli nedeni cinsellikle ilgili konuların açıklıkla konuşulmaması ve tartışılmamasıdır.

En sık karşılaşılan cinsel mitler :

1. Erkek cinselliği her zaman istemelidir ve cinsel ilişkiye her zaman hazır olmalıdır.

En yaygın olan ve sertleşme bozukluklarıyla en yakından ilişkili cinsel mitlerden biridir. İnsanların çoğu, erkeklerin zaman, yer ve cinsel eş faktörlerini göz önünde bulundurmadan her zaman cinsel ilişkiye hazır olduklarına inanırlar. Bu durum erkeklerin büyük bir performans beklentisine girmesine yol açar. Bu performans beklentisi de cinsel işlev bozukluklarına zemin hazırlar. (Özmen,1999,Kadıoğlu ve Şatıroğlu,2011:53, Keçe,2012:24).

2.Oral seks pis bir eylemdir.

Hijyen kurallarına uyulduğu takdirde ve her iki partnerinde istediği durumda uygulanmasında sakınca bulunmayan ve uyarma düzeyi çok yüksek olan cinsel etkinlik türüdür. Uyarılma zorluğu çeken bireyler bu cinsel ilişkiden yararlanabilirler. (Keçe,2012: 72).

3.Cinsel fanteziler kurmak ahlak dışı davranışlardır.

Fantaziler renki cinsel yaşama işaret eder. Bu fantezilerin zenginliği kişinin zihinsel kapasitesiyle ve hayal kurma yetenekleriyle doğru orantılıdır. Fantaziler cinsel uyarı sağlamak amacıyla yapılmadığında ve tekrarlayıcı bir yapıya bürünmediğinde sorun teşkil etmemektedir. (Keçe,2012: 79).

4.Cinsel eylemi erkek başlatmalıdır.

Bu mite göre cinsel eylem isteğinin kadın tarafından dile getirilmesi hafifletici ve ahlaksız bir davranıştır. Oysa yapılan araştırmalar göstermektedir ki kadının başlattığı cinsel eylemin her iki cinsiyet içinde daha uyarıcı olduğunu göstermektedir. (Özmen, 1999).

5.Seks içgüdüsel bir davranıştır, öğrenilemez.

Çiftler sevişme esnasında ya da daha sonrasında cinsellikleri hakkında konuşarak, nelerden daha fazla doyum aldıklarını söyleyerek cinselliği birlikte öğrenebilirler. Ayrıca cinsel terapi sayesinde de bilgilenirler ve olumlu tutum, becerileri kazanırlar. (Kadıoğlu ve Şatıroğlu, 2011: 56).

6.Kadınlarda orgazm sadece cinsel birleşme ile sağlanır.

Yapılan araştırmalara göre kadınların sadece %20 ile %30'u cinsel birleşme ile orgazm olabilmektedir. Kadınların cinsel birleşme dışında klitoral uyarıma da ihtiyaçları vardır. (Özmen, 1999).

7.Cinsel ilişki cinsel birleşme demektir.

Ön sevişme olmadan yalnızca cinsel birleşme yaşanması kadınlarda orgazm bozukluklarına yol açmaktadır. Ön sevişme her iki cinsiyet içinde uyarılma düzeyi yüksek bir eylemdir. Hem psikolojik hem de bedensel doyuma ulaşmayı sağlamaktadır. (Özmen, 1999).

8. Yaşlıların cinsel ilişkide bulunması uygun değildir.

Yaşlı insanların cinsel yaşama karşı isteksiz ve yetersiz olduğu bilinen en eski mitlerden biridir. Oysa ki her iki cinsiyet içinde cinselliğin 80'li yaşlara kadar devam edebileceği ve bu durumun yaşlıların yaşam kalitesini olumlu etkileyeceği bilinmektedir. (Özmen, 1999).

9. Cinsel birleşme tüketir.

Bu mit erkeklerde sertleşme problemlerine ve istek azalmasına neden olur. (Özmen, 1999).

10. Seks ancak aynı anda doyum sağlandığında güzeldir

Kadın ve erkekler fizyolojik olarak birbirinden farklıdır ve aynı anda doyuma ulaşmaları zordur. Böyle bir beklenti erkeklerde performans anksiyetesine yol açmaktadır. (Kayır, 1998).

2.5.1. Cinsellik ve Çift Uyumu

Cinsel işlevler, başta merkezi sinir sistemi, beş duyu ve genital organlar olmak üzere tüm bedenin katıldığı ve bedenin ürettiği 30'dan fazla hormon ve kimyasal maddenin karmaşık bir etkileşimi ile yürütülen bir süreçtir (Bozdemir ve Özcan, 2011:39). Bu sebeple başta hastalıklar, kullanılan ilaç ve maddeler ile bedenimizi etkileyen her etken ile gebelik, menopoz, ergenlik gibi her dönemsel durum cinselliğimizi de etkileyebilmektedir. Sonuç olarak, sağlıklı ve mutlu bir cinsel yaşam için sağlıklı işleyen bir beden gereklidir. Kısacası, sağlıklı işleyen bir beden cinselliği sağlıklı bir şekilde yaşayabilmek için gerekli altyapıyı sağlamaktadır.

Cinselliğin nasıl yaşanacağını, kiminle yaşanacağını, ne zaman, nerede ve nasıl olacağını, nasıl uyarılıp nasıl doyuma ulaşılacağını vb. belirleyen ise insan psikolojisidir. Cinsel işlevler, esas olarak merkezi ve periferik sinir sistemi tarafından yönetilmek ile birlikte, insan psikolojisini oluşturan temel tutumlar, kişilik özellikleri, duygular, bilişsel işlevler, geçmiş yaşantılar, travmalar, öğrenilmiş davranış modelleri vb. cinselliğe yaklaşımımızı ve seçimlerimizi de belirlemektedir(Bozdemir ve Özcan, 2011:39).

Kısacası mutluluk ile birlikte, tatmin ve beklentilerin gerçekleşmesi, ortak bir evlilik kavramına yol açan karşılıklı uyum ile mümkündür (Janetius, 1990). Mutlu ve doyumlu bir cinsel yaşam içinde bireyin dikkat etmesi gereken noktalar şunlardır:

Mutlu ve Doyumlu Cinsel Yaşamın Unsurları (WHO, 1975)

- 1.Cinsellik öncelikle kendini tanımakla başlar. Kendini seven ve sayan bir insan karşısındakine de bu olumlu duygularla yönelir.
- 2.Mutlu ve doyurucu cinselliğin ilk koşulu saygı ve eşler arası etkin iletişimidir. Mutlu cinsel yaşam için karşılıklı güven ve dürüstlük çok önemlidir.
3. Kişi kendi bedeninde haz noktalarını keşfetmesi ve bunu partneriyle paylaşması doyumlu cinsel ilişki yaşamasını sağlar.

4. Hiç kimse hoşlanmağı bir cinsel davranışı yaşamak ve sürdürmek zorunda değildir. Anal,oral sevişme gibi cinselliğın nasıl yaşanacağına dair ayrıntılara çiftler birlikte karar vermelidir.
5. Cinsel birleşme için uygun zaman ve ortam seçilmelidir. Güvensiz ortamda kadının doğası gereğı doyum sağlanması güçleşir.
6. Kadının doyuma ulaşabilmesi için ön sevişmeye ayrılan zaman yeterli olmalıdır.
7. Çift cinselliğe dair mitleri birlikte konuşarak aşmalıdır.

2.6. Evlilikte Yaşanan Sorunlar

Sağlıklı bir evlilik hayatı için, eşler birbirlerini karşılıklı bir biçimde destekleyici davranış örüntüleri oluşturmalarıdır (Sayın, 1990). Örneğın eşlerden biri hasta iken diğeri ona destek olmalı ve ev ile ilgili üzerine düşeni yapmalıdır. Ancak eşlerin birbirlerini destekleme rolünün kendilerini yormayacak biçimde abartmadan orta düzeyde yaşamaları lazımdır. Bunun nedeni eşlerin birbirlerini destekleyici rollerini abartılı bir boyuta taşımaları aile içi uyumu tehdit etmesiyle birlikte bireysel gelişimi engeller.

Ailede uyumu başka bir etken ebeveynlerin abartılı bir biçimde birbirine zıt özelliklere sahip olmalarıdır. Bazen eşlerden birinin çocuklara karşı daha çok taviz verdiği, izin verici olma özelliğı diğeri biraz daha kontrol edici olma özelliğı ile dengelenebilirken; birinin her konuda çok izin verici olması ve bir diğeri de çok kontrol edici ve kısıtlayıcı olması aile içi uyumu bozar ve aile içinde sorunlar ortaya çıkarır (Nazlı, 2003).

Aile içindeki uyumsuzluğa sebep veren bir diğeri etken eşlerin kendi aralarında sağlıklı bağlar oluşturamamalarıdır ki bu etken belki de en önemli olanıdır. Eşler birbirleri ile iç içe geçmiş bir ilişki biçimini ortaya çıkaran bağlarla bağlandığında, kendilerini ayrı iki kişilik gibi tanımlamak yerine bir çift olarak tanımladığı görülmektedir. Bu durumda eşler, kendilerine özel arkadaşlar edinmezler, kendi başlarına yapabilecekleri ayrı etkinlikler içinde olmazlar. Bu durumun akside mümkündür ki, eşler birbirleri ile katı kurallarla belirlenmiş bağlarla bağlandığında da aynı evde iki yabancı gibi yaşarlar. Böyle bir bağlanmada eşler bir diğeri önceliklerini dikkate almaz ve kendi belirledikleri öncelikler ışığında ayrı etkinlikler planlar, ayrı ayrı seyahat eder ya da her ikisi de evliliklerinden daha

öncelikli olduğunu düşündükleri kaygılarının peşinde koşarlar (Nichols ve Schwartz, 2004).

Aile içerisinde yaşanan sıkıntıların nedeni de birçok kez aileye yeni katılan üye ile ilgilidir. Eşler çocuk sahibi olmadan önce uyumlu bir ilişki içinde dengeli bir yaşam kurabilmiş olsalar da aileye bir bebeğin katılımı bazen bu uyumu olumsuz bir biçimde etkileyebilmektedir. Ailede yeni doğan bir bebek aile yapısını hızlı bir biçimde değiştirirken, aile içi etkileşim biçimleri değişen yeni koşullara uyum sağlayacak biçimde değişime uğramak zorunda kalır. Aile de istenilen çocuğun dünyaya gelememe durumu da aile içerisinde uyumsuzluğuna neden olmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Aile Eğitim Programları için hazırlanan ve Azize Nilgün Canel (2012) tarafından hazırlanan Evlilik ve Aile Hayatı kitapta evlilikte yaşanan sorunlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır;

1. *Eşlerin çatışma ve problem çözme becerilerinde eksiklikler*
2. *Evliliğe yönelik gerçekçi olmayan beklentiler*
3. *Ailedeki rol dağılımı konusunda eşlerin birbirlerinden farklı beklentilere sahip olmaları (kimin yemekleri yapacağı, kimin ev dışında çalışacağı, kararları kimin alacağı vb.)*
4. *Cinsiyet farklılıkları (kadınlar ve erkeklerin ilgi, davranış, alışkanlık vb. genel farklılıkları)*
5. *Ekonomik sorunlar (mevcut paranın nereye harcanacağı, ne kadar para harcanacağı, ne kadarının biriktirileceği vb.)*
6. *Eşlerin aralarındaki iletişimin yetersiz veya hatalı olması*
7. *Akrabalara ilişkin sorunlar*
8. *Cinsel sorunlar (cinsellik hakkındaki beklentileri ifade edememek, zorlayıcı tavırlar vb.)*
9. *Çocukların büyütülmesi ve disiplini ile ilgili fikir ayrılıkları (çocuğun gideceği okul konusunda görüş farklılıkları, eşlerden birinin diğerinin çocuğu şımarttığını düşünmesi vb.)*
10. *Din, mezhep, kültür, değer, politik görüş farklılıklarından kaynaklanan sorunlar*
11. *Eşlerin birbirlerine yeterince vakit ayıramamaları*
12. *Eşlerden birinde alkol, uyuşturucu, kumar vb. bir bağımlılık bulunması*

13. Eşlerden birinin psikolojik sorunlarının olması

14. Özel konular (çiftin çocuk sahibi olamaması, çocuk sayısı hakkında anlaşamamak, eşlerden birinin işkolik olması, aldatma, kıskançlık vb.)

2.6.1. Evlilikte Aldatma

Evliliklerde sadakatsizlik, güven duygusunu temelden sarsan, çok ciddi ve incitici bir durumdur. Ayrıca, ailede evlilik dışı ilişkiler genellikle hasta bir ruh halinin belirtisi olarak ortaya çıktığı da tespit edilmiştir. Çoğu zaman kendisine saygısı ve güveni olmayan ya da eşi tarafından sevilmediğini sanan eşler kendisinin de sevilebilir bir kişi olduğunu ispat etmek için evlilik dışı ilişkiler kurmaktadırlar (Özgüven, 2000). Fitness, (2001)'a göre, aldatmada en önemli etken eşlerin kişiler arası ilişkilerine ilişkin inançları, düşünceleri, kuralları, beklentileri ve ilişkilerini yapılandırma biçimleridir. Ailede ebeveynlerden biri evlilik dışı bir ilişki içine girdiğinde bu ilişki aile bağlamının ciddi bir sorunu haline gelmeye başlamaktadır. Aldatılan eş ve aldatma olayını öğrenen çocuklar üzerinde olumsuz izler bırakmaktadır (Nichols ve Schwartz, 2004).

Günümüzde, evlilik içi şiddetten sonra en fazla olumsuz etkiye sahip olan sebep aldatmadır. Erkek yada kadın fark etmez her iki taraf için de aldatma iz bırakan bir olgudur. Aldatma her ne kadar günah ve sapkınlık olarak görülse de toplum içinde yaşandığı bilinmektedir.

Aldatmanın sebepleri oldukça karmaşık görünmektedir. Her birey evlendiği eşiyle cinsel doyum yaşayamıyor olabilir ve bu ihtiyacını karşılayabilmek için başka bir partner arayışına geçebilir. Aşk ve sevgi tatminini başka bir eşte, cinsel tatmini başka bir eşte yaşamaya yönelebilir. (Weil,1975)

Yeniçeri ve Kökdemir (2004) aldatan kişilerin aldatma nedenlerine dair altı boyut sıralamışlardır.

a. Suçlama: Erkeklerin işlerine çok fazla zaman ayırmaları kadınların aldatma nedenleri arasında yer almaktadır.

b. Sosyal yapı: Kişinin erken evlenmesi , evlenmeden önce az kadın ya da erkekle beraber olması, görücü usulü evlenmesi aldatma nedenleri arasında yer almaktadır.

c. İntikam: Birlikte olduğu partnerinin hak ettiğini düşünmesi sebebiyle, kırgınlık duyduğu ve inat olsun diye başvurulmuş aldatma nedenidir. Daha çok kadınların intikam nedeniyle aldattıkları bulgusuna varılmaktadır.

d. Cinsellik: Kadınların evli olmadan cinsel ilişkiye girme istememesi sebebiyle erkeğin bu ihtiyacını başka bir bireyle gidermesidir. Evlendikten sonra da aşk ve sevgi tatminini yaşadığı partnerinde cinsel tatmini yaşayamadığından aldatma yoluna gidebilir.

e. Uyarıcı arayışı: Monotonluktan sıkılıp yenilik ve eğlence arayışı kişiyi aldatmaya götüren nedenler arasında yer almaktadır.

f. Baştan çıkarma: Kadınlar baştan çıkma nedeniyle aldatmayacağını söylerken, erkekler her iki cinsiyetinde baştan çıkma nedeniyle aldatacağını belirtmişlerdir.

2.7. Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyum İle İlgili Araştırmalar

Curun 2006 yılında, evli çiftlerin yüklemeleri, iletişim çatışmaları ve cinsiyet rolü yönelimlerinin, evlilik doyumu ile ilişkilerini incelemiştir. Bu araştırmanın örneklemini oluşturan çiftler, araştırmanın değişkenleri açısından benzer bulunmuş olup, araştırmanın değişkenleri açısından cinsiyetler karşılaştırıldığında çok az boyutta farklılık bulunmuş olmasına rağmen, genel olarak benzer bulunmuşlardır. Ayrıca, araştırmanın beklentileri ile tutarlı olarak eşlerin genel olarak araştırmanın değişkenleri açısından benzer oldukları ve kadın ve erkekler arasında araştırmanın değişkenleri açısından çok az yönde farklı oldukları tespit edilmiştir. Araştırmanın beklentileri ile tutarlı olarak, eşlerin birbirlerinin davranışlarını açıklamak için yaptıkları yüklemelerin, çatışma sırasındaki iletişimlerinin ve kadınsı ve erkeksi kişilik özelliklerinin evlilik doyumunun açıklanmasında belirleyici oldukları bulunmuştur.

Çelik (2006), evli bireylerin evlilik doyumlarını ölçmeye yönelik bir ölçme aracı geliştirmeyi amaçlayarak bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada, birinci yapı geçerliği çalışmasında 360, ikinci yapı geçerliği çalışmasında 146, üçüncü yapı geçerliği çalışmasında 217, dördüncü yapı geçerliği çalışmasında 301 evli birey örnekleme dâhil edilmiştir. Ölçüt bağıntılı geçerlik çalışmasında benzer ölçekler geçerliği açısından Evlilik Uyum Ölçeği (EUÖ) kullanılmıştır. Ayrıca, toplam 111 evli bireyden veri toplanmıştır. Ayırt edici geçerlik için ise Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ) kullanılmış olup toplam 47 evli bireyden veri elde edilmiştir. Test-tekrar test

güvenirliği çalışması 70 evli bireyden oluşan bir örneklem üzerinden üç haftalık bir ara ile tespit edilmiştir. Araştırmada evli bireylerin cinsiyet ve evlilik yılı açısından evlilik doyum leğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Elde edilen sonuçlarda cinsiyet ana etkisi açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Evlilik yılı ana etkisi açısından da anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ayrıca cinsiyet ve evlilik yılı ortak etki açısından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu araştırmada, elde edilen sonuçlarda cinsiyet ana etkisi anlamlı çıkmamıştır. Ayrıca, evlilik yılı ana etkisi de anlamlı çıkmamıştır.

Grover ve ark. (1985), orta yaşlı olan 51 çiftle yaptığı çalışmadan eşleriyle evlenmeden önceki çıkma süreleri ile evlilik doyumları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Evlenmeden önce çıkma süreleri ile evlilik doyumları arasındaki anlamlı bir korelasyon olduğunu bulmuşlardır. Elde edilen sonuçlarda yaş ile evlilik doyumunu arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

nc (2007), duygusal zekâ ve evlilik doyumunu ilişkisi araştırmanın çalışma grubu, İstanbul ilinin Kâğıthane İlçesi'nde yaşayan 229 evli birey (149 kadın, 80 erkek) ile Yozgat ilinin Sarıkaya ilçesinde yaşayan 237 evli bireyden (103 kadın, 134 erkek) oluşturmuştur. Araştırma toplam 251 kadın ve 215 erkek ile arasında yapılmıştır. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre evlilik doyumlarına bakıldığında, kadınlar ile erkekler arasında, erkekler lehine anlamlı fark olduğu, eğitim durumlarına göre evlilik doyumları incelendiğinde, en yüksek ortalamanın lise mezunlarına, en düşük ortalamanın ilköğretim mezunlarına ait olduğu tespit edilmiştir. Evlilik sürelerine göre evlilik doyumlarına bakıldığında ise, en yüksek ortalamanın 20 yıl ve üzerinde evli olanlara ait olduğu, en düşük ortalamanın ise 8-13 yıl evli olanlara ait olduğu grlmştir. Yaşadıkları şehirlere göre (İstanbul ve Yozgat) ise evlilik doyumları arasında anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir.

Anar (2011), evli ve çalışan yetişkinlerin toplumsal cinsiyet rolleri ile evlilik doyumunu ve iş doyumunu ilişkisinin incelendiği bir araştırma yapmıştır. Bu araştırma bulgularına göre, evli ve çalışan yetişkinlerin cinsiyetlerine, yaşlarına ve ailelerinin aylık ortalama gelirlerine göre evlilik doyumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Fakat buna rağmen, bireylerin eğitim düzeylerine ve eşlerinin eğitim düzeylerine göre evlilik doyumları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Ayrıca, evli ve çalışan yetişkinlerin cinsiyetlerine, yaşlarına, mesleklerine ve ailelerinin aylık ortalama gelirlerine bakıldığında, iş doyumları arasında anlamlı bir

fark bulunmazken, bireylerin eğitim düzeylerine göre iş doyumları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bununla beraber androjen cinsiyet rolüne sahip bireylerin evlilik doyumları, belirsiz cinsiyet rollerine sahip bireylerin evlilik doyumlarından anlamlı bir şekilde yüksekken, erkeksi cinsiyet rolüne sahip bireylerin iş doyumları belirsiz cinsiyet rolüne sahip bireylerin iş doyumlarından anlamlı bir şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Dion ve ark. (1972), Miller (1970), evlilik yılı ile çekicilik arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Evlilik yılı arttıkça eşlerin çekicilikleri ile ilgili algılarının olumsuz anlamda değişebildiğini bunun ise evlilik doyumunu düşürdüğünü tespit etmişlerdir. Cowan (1984), yeni evli bireylerin evliliğe bakış açısı ile uzun yıllardır evli olan bireylerin evlilikten aldıkları doyumun farklı olduğunu yeni evli bireylerin uzun yıllardır evli olan bireylere göre evliliklerinden daha fazla doyum aldıklarını vurgulamışlardır.

Xiahoe ve Whyte (1990), görücü usulü ile yapılan evliliklerin anlaşarak yapılan evliliklere göre daha fazla doyum sağladığını tespit etmişlerdir.

Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından 1998 yılında gerçekleştirilen Boşanma Sebepleri Araştırması'nda boşanma davası açmış veya bu dava ile muhatap olmuş 700 kişiyle görüşülmüştür. Araştırma sonuçları incelendiğinde, sağlıklı bir evliliğe sebep olan altı neden tespit edilmiştir. Bunlar(Battal, 2008);

1. *Eşlerin doğrudan diğerine yönelmeyen ve önemli toplumsal tepki de doğurmayan genel nitelikli yanlış davranışları,*
2. *Eşlerin diğer eşe ya da çocuklara yönelen ve fakat yoğun toplumsal tepki doğurmayan yanlış davranışları,*
3. *Eşlerin birbirini yeterince tanımadan evlenmesinin sonucu olarak ortaya çıkan çeşitli türde uyumsuzluk halleri,*
4. *Eşlerin kusurundan kaynaklanmayan ancak evliliğin yürümesini zor hatta imkânsız hale getiren durumlar,*
5. *Eşlerin önemli toplumsal tepki doğuran ve ahlaksızca sayılan halleri,*
6. *Eşler arasında temelde geleneksel rol dağılımının reddinden kaynaklanan ve çeşitli konularda kendini gösteren otorite tartışmasıdır.*

Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından 2006 yılında yapılan Türk Aile Yapısı araştırması bulgularına göre, Türk toplumunda boşanmanın kabul edilebilir sebepleri cinsiyet bazında değerlendirildiğinde, erkeklerin en fazla dile

getirdiği nedenler, aldatma (%29), eşin sorumsuz ve ilgisiz davranması (%18), eşinin ailesine karşı saygısız davranması (%16)'dır. Kadınlar için ise, ilk sıralarda eşin sorumsuz ve ilgisiz davranması (%21), aldatma (%21), dayak/kötü muamele (%17) ve içki ve kumar (%12) boşanma sebebi olarak tespit edilmiştir (ASAGEM, 2007).

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVI) verilerine göre 2000'li yıllarda boşanma hem sayı hem de oran olarak artış göstermiştir. 2000 yılında 76 230 olan boşanma sayısı yüzde 20'lik bir artış göstererek 2001 yılında 91 609'a çıkmıştır. Bu artış, 2002, 2003 ve 2004 yıllarında da devam ettiği görülmüştür. 2005 yılında 95 895 boşanma gerçekleşirken, 2006 yılında bu sayı 93 489 ve 2007 yılı içinde de 94 219'e ulaşmıştır. Sonuç olarak yıllar itibariyle boşanmada azalmalar görülmüş olsa da sayısal artış 2000 yılından sonra kaydedilmiştir. Bunu 2000 yılı Kasım ve 2001 yılı Şubat aylarında yaşanan ekonomik krizlere bağlayan görüşler de vardır(Demirkan vd., 2009:23).

Demirkan vd. 2009 yılında bir ekip çalışması yaparak boşanma nedenleri araştırması yapmışlardır. Araştırmanın örneklemini toplam 1200 boşanan kişi oluşturmuştur. Bu kişilerin yüzde 55'ini kadınlar, yüzde 45'ini erkekler oluşturmuştur. Boşananların yüzde 40'ının lise ve dengi okul mezunu oldukları (Kadınlar % 40, erkekler %39) görülmektedir. İkinci sırada (%19) ilkokul mezunları ve ardından lisans mezunları (%17) gelmektedir. Araştırmaya göre, eğitim durumu cinsiyete göre değerlendirildiğinde boşanmış kişilerin cinsiyeti ile eğitim durumu arasında belirgin bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan kişilerin boşandıkları eşlerinin eğitim durumlarına bakıldığında kendilerinin eğitim durumlarına ilişkin bulgularla paralellik olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre boşanılan eşin eğitim durumuna bakıldığında, her iki cinsiyette de lise ve dengi okul mezunu ve ilkokul mezunu olanların oranının yüksekliği görülmüştür. Evli olunan dönemde kadınların yarısından fazlasının (%54) ev hanımı olduğu saptanmıştır. Meslek grupları açısından değerlendirildiğinde, yüzde 20'si memur/ofis çalışanı, yüzde 11'i işçi/hizmetli, yüzde 5'i nitelikli uzman, mühendis veya teknik elemandır. Boşanmış erkeklerin yaptıkları iş kollarına bakıldığında, çoğunluğunun (%29) işçi veya hizmetli, yüzde 20'sinin memur veya ofis çalışanı, yüzde 14'ünün 0-5 çalışanı bulunan işyeri sahibi ve yüzde 14'ünün de nitelikli uzman, mühendis, teknik eleman oldukları görülmektedir. Boşanmış kadınların önemli bir kısmının (%45) evli oldukları dönemde farklı meslek gruplarında çalıştıkları dikkat çekmektedir.

Erkeklerin ise yüzde 98'inin çalıştığı, sadece yüzde 2'sinin ise çalışmadığı da tespitler arasındadır.

Güven (2005)'in 305 evli çiftle yaptığı araştırmada, bilişsel çarpıtmalar ve problem çözme becerilerinin evlilik doyumu ile ilişkisini incelemiştir. Bu çalışma bulguları sonucunda yaş ve cinsiyet ile evlilik doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Polat (2006)'ın evli bireylerin evlilik uyumları, aldatma eğilimleri ve çatışma eğilimleri arasındaki ilişkilerin bazı değişkenler açısından incelediği yüksek lisans tezinden elde edilen bulgulara göre; evlilik uyumu yüksek olanların çatışma eğiliminin düşük olduğu tespit edilmiştir. Kadınların sosyoekonomik düzeyi yükseldikçe evlilik uyumlarının da yükseldiği; çatışma eğilimleri düşmektedir. Evlilik uyumu yüksek olanlar aldatma eğilimlerini düşük ortaya çıkarmıştır. Aldatma eğilimi yüksek olanların çatışma eğilimlerinin de yüksek olduğu, çatışma eğilimi düşük olan erkeklerin, çatışma eğilimi düşük kadınlardan daha fazla aldatma eğilimleri oldukları da elde edilen bulgular arasındadır. Aldatma eğilimi en iyi yordayan değişkenler sırasıyla, evlilik uyumu, cinsiyet, sosyoekonomik düzey ve ilişkinin başlangıcı ile evlilik kararı arasındaki süredir. Erkekler daha çok aldatma eğilimi belirtmişlerdir. Erkeklerde ilişkinin başlangıcı ile evlilik kararı arasındaki süre arttıkça da aldatma eğilimi düzeyinin de arttığı görülmektedir.

Cinsel Sağlık Enstitüsü (2013) Mersin şubesi tarafından yapılan bir anket çalışması, Türk toplumunun 'aldatılmayı' asla affetmediği görülmüştür; CİSED Mersin Şube Başkanı Yaşam Yanardağ Çelik, aldatmanın altında yatan sebepleri 3 kategoride ele almıştır, bu sebepler;

1. Bireyin kişilik bozukluğunu telafi etmek için eşini aldattığı,
2. Eşler arasındaki iletişim sorunu,
3. Kişinin aldatmayı öğrenmiş olması olarak sıralanmıştır.

Bu çalışmanın en önemli bulgusu ise; kadınların da en az erkekler kadar eşlerini aldatmasıdır. Bu ankette ortaya çıkan sonuçlardan biri de ailede ne olursa olsun affedilebildiği fakat aldatmanın asla affedilmediğidir. Aldatan erkeğin de aldattığı eşine pırlanta hediye ettiği de bu araştırmanın sonucu arasındadır.

3.YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama teknikleri, veri toplama aracı ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel çözümlene teknikleri sunulmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel yöntem ve ilişkisel tarama modeline göre desenlenmiştir. Araştırmaya katılanların özelliklerinde hiçbir değişiklik yapılmaksızın veri toplanarak, var olan durum hakkında deneklerin görüşleri alınmaya çalışılmıştır.

Betimleme yöntemi geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Olayı değiştirme ve etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan bilmek istenen şeyi gözleyip belirleyebilmektir. İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. (Karasar,2004: 77-81)

3.2. Örneklem

Araştırmanın örneklem grubunu İstanbul ilinde ikamet eden 86 evli kişi(42 kadın, 44 erkek) oluşturmaktadır. Katılımcılar tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Araştırma için katılımcılar ile yüz yüze yapılan kısa görüşmelerin ardından anketler verilerek aynı gün içerisinde geri toplanmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak için Kişisel Bilgi Formu, Aldatma Eğilimi Ölçeği, Evlilik Yaşam Ölçeği ve Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği kullanılacaktır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Bu çalışmada kullanılmak üzere Yrd. Doç. Dr. P. Sevda Bıkmaz ile Psikolog Gizem Özcan tarafından geliştirilmiştir. Yaş, cinsiyet, eğitim durumu, gelir durumu,

çocuk sayısı ve evlenme biçimi, evlilik süresi gibi ilişkinin özellikleriyle ilgili bazı sorular yer almaktadır.

3.3.2. Aldatma Eğilim Ölçeği

Sosyal Mübadele Kuramı'nın genel görüşlerinden yola çıkılarak Polat(2006) tarafından geliştirilmiştir.

Ölçeğin güvenilirliği için cronbach alfa ve iki yarım güvenilirliğine bakılmış ve cronbach alfa katsayısı 0.95, iki yarım güvenilirliği de 0.95 olarak bulunmuştur. Aldatma Eğilimi Ölçeği'ndeki 30 maddeden 12'si (4, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 20, 23, 27 ve 28. maddeler) ters kodlama gerektirmektedir. Düz kodlanan maddeler, aldatma eğilimini işaret eden (örneğin, "Eşimle düzenli aralıklarla cinsel ilişkiye giremediğimde (iş seyahatleri vs.), bu dönemlerde başkasıyla birlikte olmayı deneyebilirim."); ters kodlanan maddeler ise aldatma sayılmayan davranış ve eğilimleri ifade eden (örneğin, "Eşim bana zaman ayırmasa da, hayatıma başka bir partneri almayı düşünmem") maddelerdir. Ölçekten alınan yüksek puan aldatma eğiliminin arttığına işaret etmektedir.

3.3.3. Evlilik Yaşam Ölçeği

Eşlerin evlilik ilişkisinden sağladıkları genel doyum düzeylerini ölçmek amacıyla Tezer(1986) tarafından geliştirilmiştir. 10 sorudan oluşan bu ölçekten alınacak en yüksek puan 50, en düşük puan ise 10'dur. Bu ölçekten yüksek puan almak yüksek evlilik doyumu düzeyine sahip olduğuna, düşük puan almak ise düşük evlilik doyumu düzeyine sahip olduğuna işaret etmektedir.

Ölçeğin, test-tekrar test yöntemi ile belirlenen güvenilirlik kat sayısı 0.85, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ise erkek grubunda 0.88, kadın grubunda 0.91 olarak bulunmuştur.

Bu bulgular ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Tezer, 1986). Bu araştırma kapsamında ölçeğin güvenilirliğine bakılmış ve Cronbach Alpha katsayısı .90 olarak bulunmuştur.

3.3.4. Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği

Cinsel ilişkinin niteliğini ve cinsel işlev bozukluklarını değerlendirmek amacıyla Rust ve Golombok (1983) tarafından geliştirilen bir ölçme aracıdır. (Akt., Tuğrul,Özkan ve Kabakçı, 1993). Sürekli bir eşi olan heteroseksüel bireylere ya da çiftlere uygulanmaktadır. Elde edilen toplam puan cinsel işlevlerin niteliği ile ilgili

genel bir fikir vermekte, alt boyut puanları ile ilişkinin çeşitli yönleri ile ilgili daha detaylı bilgiler ortaya koymaktadır.

Maddelerin yanıtlandırılması beşli likert tipi ölçek üzerinde yapılmaktadır. Hiçbir zaman-0 puan , nadiren- 1 puan, bazen-2 puan, çoğunlukla-3 puan, her zaman- 4 puan seçeneklerinden oluşmaktadır. Ölçek yorumlanırken olumsuz yapıdaki sorular tutarlılık amacı ile tersine kodlanmıştır. Ölçek değerlendirilirken hem ölçek toplam puanı hem de alt boyutlardan elde edilen puanlar kullanılabilir. Yüksek puanlar cinsel işlevdeki ve ilişkinin niteliğindeki bozulmaya işaret eder. Elde edilen ham puanlar daha sonra standart puanlara dönüştürülmüştür. 5 puan ve üzerinde olan katılımcılar “ sorunlu grup ”, 5 puan altında alanlar “ sorunsuz grup ” olarak adlandırılmıştır. Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği'nin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı erkeklerde .83, kadınlarda .94 olarak hesaplanmıştır. Tüm alt boyutlar için Cronbach alfa değerlerinin kadın formunda .59 ile .88 arasında, erkek formunda ise .42 ile .85 arasında değiştiği bulunmuştur.

Veri toplama aracı olarak; 4 bölümden oluşan ölçme araçları kullanılmıştır. Bu bölümler sırasıyla “Kişisel Bilgi Formu”, tarafından geliştirilen “Aldatma Eğilim Ölçeği”, “Evlilik Doyum Ölçeği” ve “ Cinsel Doyum Ölçeği ” olarak bölümlendirilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmaya katılan katılımcılardan araştırma amaçları doğrultusunda bilgi toplamak amacıyla dört bölümden oluşan anket uygulanmıştır. Anketin araştırmacı tarafından geliştirilen birinci bölümde, katılımcıların kişisel özelliklerine yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde aldatma eğilim ölçeği, üçüncü bölümde evlilik yaşam ölçeği, dördüncü bölümde cinsel doyum ölçeği yer almaktadır.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde, SPSS 20.0 (Statistical Packages for Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır.

Ayrıca araştırmada betimsel istatistik tekniklerinden yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Ayrıca bazı değişkenler açısından katılımcıların görüşleri arasında fark olup olmadığını belirlemek ve farkın hangi gruptan kaynaklandığını saptamak için bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü

varyans analizi (Anova) ve Tukey (LSD) testi uygulanmıştır. Tüm istatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi, .05 olarak kabul edilmiştir.

4.BULGULAR

4.1. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Kişisel Özellikleri

Bu alt bölümde, örnekleme oluşturan katılımcıların kişisel özelliklerinden cinsiyet, yaş, eğitim düzeyleri, gelir, evliliğe ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Çalışmaya katılan katılımcıların % 46,9'u kadın ve % 53,1'i erkektir (Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kadın	42	46,9
Erkek	44	53,1
Toplam	86	100

Araştırma kapsamındaki katılımcıların eğitim düzeylerine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Görüldüğü gibi bireylerin % 4,3'ü ilkokul, % 5,1'i ortaokul ve % 12,'si lise, %4,3'ü ön lisans, %30,8 lisans, %17,1 lisans mezunudur.

Tablo 4.2. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları

Eğitim düzeyi	N	%
İlkokul	5	4,3
Ortaokul	6	5,1
Lise	14	12,0
Ön Lisans	5	4,3
Lisans	36	30,8
Lisans Üstü	20	17,1
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların yaşlarına göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 9,4'ü 21-25 yaş, %18,8'i 26-30 yaş, %13,7'si 31-35 yaş, % 17,9'u 36-40 yaş, %13,7'si 31-35 yaş, % 17,9'u 36-40 yaş, %6,8'i 41-45 yaş, % 6,8'i 46 yaş, ve üzeridir. (Tablo 4.3.)

Tablo 4. 3. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	N	%
21-25 yaş	11	9,4
26 -30 yaş	22	18,8
31-35 yaş	16	13,7
36-40 yaş	21	17,9
41-45 yaş	8	6,8
46 yaş ve üzeri	8	6,8
Toplam	86	73,5

Çalışma kapsamında olan katılımcıların aylık gelire göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 8,1'i 1000 TL den az, %26,7'si 1000- 2000 TL, %24,4'ü 2000-3000 TL, % 19,8'i 3000-5000 TL, % 20,9'u 5000 TL ve üzeridir. (Tablo 4.4.)

Tablo 4.4. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Aylık Gelire Göre Dağılımları

Aylık Gelir	N	%
1 000 TL.dan az	7	8,1
1000 -2000TL	23	26,7
2000 -3000TL	21	24,4
3000- 5000TL	17	19,8
5000TL üzeri	18	20,9
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların tanıştıktan ne kadar süre sonra evlenme kararı alma değişkenine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre katılımcıların % 37,2'si 1 yıldan az, %,29,1' ü 1-5 yıl arası, % 11,6'sı 6-10 yıl arası, % 4,7'si 11-15 yıl arası, % 17,4'ü 15 yıldan fazla zamanda evlenme kararı almıştır. (Tablo 4.5.).

Tablo 4.5. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Tanıştıktan Ne Kadar Süre Sonra Evlenme Kararı Alma Değişkenine Göre Dağılımları

Evlenme Kararı	N	%
1 yıldan az	32	37,2
1-5 yıl arası	25	29,1
6 – 10 yıl arası	10	11,6
11-15 yıl arası	4	4,7
15 yıldan fazla	15	17,4
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların imam nikahı durumuna göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 82,6'sı evet, %,17'4 ü hayır cevabını vermiştir. (Tablo 4.6.).

Tablo 4.6. Araştırmaya Katılan Katılımcıların İmam Nikahı Değişkenine Göre Dağılımları

İmam Nikahı	N	%
Evet	71	82,6
Hayır	15	17,4
Toplam	86	100,0

Araştırma kapsamındaki katılımcıların evlilik süresi değişkenine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Görüldüğü gibi bireylerin % 38,4'si 1

yıldan az, % 51,2'si 1-5 yıl arası, ve % 10,5'i 6-10 yıl arası evlenme süresine sahiptir.

Tablo 4.7. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Evlilik Süresi Değişkenine Göre Dağılımları

Evlilik Süresi	N	%
1 yıldan az	33	38,4
1-5 yıl arası	44	51,2
6 – 10 yıl arası	9	10,5
Toplam	86	100,0

Araştırma kapsamındaki katılımcıların çocuk sayısına göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Katılımcıların % 60,5'ünün hiç çocuğu yok, % 24,4'ü 1 çocuğa sahip, ve % 15,1'i 2-3 çocuğa sahiptir.

Tablo 4.8. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Dağılımları

Çocuk Sayısı	N	%
Çocuk Yok	52	60,5
1 Tane	21	24,4
2-3 Tane	13	15,1
Toplam	86	100,0

Araştırma kapsamındaki katılımcıların tanışmalarına göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Bireylerin % 9,3'i görücü usulü, % 40,7'si arkadaş, %7'si aile, 18,6'si okul, %2,3'ü internet, % 22,1'si tesadüf eseri tanıştıklarını belirtmiştir.

Tablo 4.9. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Nasıl Tanıştıklarına Göre Dağılımları

Tanışma Biçimi	N	%
Görücü Usulü	8	9,3
Arkadaş Aracılığı	35	40,7
Aile	6	7,0
Okul	16	18,6
İnternet	2	2,3
Tesadüf	19	22,1
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların kendini tanımlama durumuna göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 7 'si muhafazakar, %32,6'u açık görüşlü, %52,3'i modern, % 8,1,'i dini yaşamı benimsemiş almaktadır. (Tablo 4.10.).

Tablo 4.10. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Kendini Tanımlamaya Göre Dağılımları

Kendini Tanımlama Biçimi	N	%
Muhafazakar	6	7,0
Açık görüşlü	28	32,6
Modern	45	52,3
Dini Yaşamı Benimsemiş	7	8,1
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların evlilik sayısı değişkenine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 95,3'i ilk evliliği olduğunu belirtirken %4,7 si 2. Evliliği olduğunu belirtmiştir.

Tablo 4.11. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Evlilik Sayısı Değişkenine Göre Dağılımları

Evlilik Sayısı	N	%
1	82	95,3
2	4	4,7
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların yaşadıkları ilişkiyi değerlendirme durumları incelendiğinde dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 70,9'u uyumlu , %8,1'i uyumsuz, %20,9'u sorunlu olarak değerlendirmişlerdir. (Tablo 4.11.).

Tablo 4.12. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Yaşanılan İlişkiyi Değerlendirme Durumuna Göre Dağılımları

İlişisini Tanımlaması	N	%
Uyumlu	61	70,9
Uyumsuz	7	8,1
Sorunlu	18	20,9
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların kaç ilişki yaşadığı değişkenine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 16,3'ü hiç, %20,9'ü 1-2 ilişki, %41,9'ü 3-5 ilişki, % 19,8'i 5-10 ilişki % ,9'u 11-15 ilişki yaşadığını belirtmiştir. (Tablo 4.12.).

Tablo 4.13. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Evlenmeden Önce Yaşadığı İlişki Sayısına Göre Dağılımları

Daha Önce Yaşadığı İlişki Sayısı	N	%
Hiç	14	16,3
1-2	18	20,9
3-5	36	41,9
6-10	17	19,8
11-15	1	1,2
Toplam	86	100,0

Çalışma kapsamında olan katılımcıların daha önceki ilişkilerinin bitiş nedenine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 44,2’i uyumsuzluk, %2,3’ü aldatma, %31,4’ü duyguların bitişi, % ,9’u siyasi görüş olarak belirtmişlerdir. (Tablo 4.13.).

Tablo 4.14. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerin Bitiş Nedenine Göre Dağılımları

Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni	N	%
Uyumsuzluk	38	44,2
Aldatma	2	2,3
Duyguların Bitişi	27	31,4
Siyasi Görüş	1	,9
Diğer	18	15,4
Toplam	86	100

Çalışma kapsamında olan katılımcıların aileden ayrı seyahat etme değişkenine göre dağılımları aşağıdaki tabloya yansıtılmıştır. Buna göre % 39,5'i hiç, %,26,7'si 1-2 defa, %,24,4'ü 3-5 defa, %,7,0'i 5-10 defa, %1,2'si 11-15 defa, %1,2'si 15ve üzeri aileden ayrı seyahat etmiştir. (Tablo 4.3.).

Tablo 4.15. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Aileden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Dağılımları

Aileden Ayrı Seyahat Etme	N	%
Hiç	34	39,5
1-2	23	26,7
3-5	21	24,4
6-10	6	7,0
11-15	1	1,2
15 üzeri	1	1,2
Toplam	86	100,0

4.2. Katılımcıların Ölçeklere Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Bu alt bölümde, katılımcıların ölçeklere ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlı analizler üzerinde durulmuş ve sonuçları aşağıda verilmiştir.

4.2.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

Tablo 4.16. Katılımcıların, Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu ve Cinsel Doyumun Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi

Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort	Ss	T	p
Aldatma Eğilim	Erkek	42	3,2865	,36678	2,484	,015
	Kadın	44	3,1008	,32624		
Evlilik Doyumu	Erkek	42	3,1786	,48567	-,828	,410
	Kadın	44	3,2818	,65389		
Cinsel Doyum	Erkek	42	2,9541	,22756	1,549	,126
	Kadın	44	2,8831	,19673		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun cinsiyet değişkenine göre anlamli farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan, T testine göre, cinsiyet değişkeni Evlilik Doyumu ve Cinsel Doyum ölçekleri için istatistiksel olarak anlamli bir farklılaşma kaynağı olmamıştır. Aldatma eğilimi açısından anlamli farklılık olmuştur. Erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre aldatma eğilimi yüksek bulunmuştur. (T=2,484; p=0,015<0.05)

4.2.2. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun yaş değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için ANOVA analizi yapılmıştır.

Tablo 4.17. ANOVA testi

	Yaş	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilimi	21-25 yaş	11	3,2182	,30124
	26-30 yaş	22	3,2576	,16075
	31-35 yaş	16	3,2063	,46955
	36-40 yaş	21	3,1746	,27425
	41-45 yaş	8	3,1833	,39921
	46 yaş ve üzeri	8	2,9958	,65863
	Total		86	3,1915
Evlilik Doyumu	21-25 yaş	11	3,1545	,44128
	26-30 yaş	22	3,3500	,44051
	31-35 yaş	16	3,0313	,76483
	36-40 yaş	21	3,4238	,59909
	41-45 yaş	8	3,0625	,46885
	46 yaş ve üzeri	8	3,0750	,60415
	Total		86	3,2314
Cinsel Doyum	21-25 yaş	11	2,8961	,13874
	26-30 yaş	22	2,9675	,17769
	31-35 yaş	16	2,9598	,32859
	36-40 yaş	21	2,9201	,11457
	41-45 yaş	8	2,9330	,22623
	46 yaş ve üzeri	8	2,7054	,22324
	Total		86	2,9178

Tablo 4.18. Katılımcıların, Yaş Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,420	5	,084	,646	,666
	Gruplar İçi	10,414	80	,130		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	2,217	5	,443	1,361	,248
	Gruplar İçi	26,068	80	,326		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,451	5	,090	2,094	,075
	Gruplar İçi	3,445	80	,043		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, yaş değişkeninin Aldatma eğilimi, Evlilik doyum ve Cinsel Doyum ölçeği için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

4.2.3. Katılımcıların Öğrenim Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.19. Katılımcıların Öğrenim Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisi

	Öğrenim	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilimi	İlkokul	5	3,0133	,89678
	Ortaokul	6	3,0444	,40148
	Lise	14	3,1286	,42845
	Ön Lisans	5	3,3200	,29021
	Lisans	36	3,2935	,26485
	Lisans Üstü	20	3,1083	,19099
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	İlkokul	5	2,7400	,46690
	Ortaokul	6	3,2333	,53166
	Lise	14	2,8714	,81659
	Ön Lisans	5	3,7800	,24900
	Lisans	36	3,4167	,46935
	Lisans Üstü	20	3,1350	,42461
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	İlkokul	5	2,7286	,20140
	Ortaokul	6	2,9702	,29916
	Lise	14	2,7985	,29670
	Ön Lisans	5	2,8357	,11737
	Lisans	36	2,9851	,14116
	Lisans Üstü	20	2,9321	,20431
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.20 Katılımcıların, Öğrenim Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun Alt Ölçeklerine ilişkin görüşleri

Boyutlar	Cinsiyet	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,939	5	,188	1,519	,193
	Gruplar İçi	9,894	80	,124		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	5,948	5	1,190	4,260	,002
	Gruplar İçi	22,337	80	,279		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,596	5	,119	2,889	,051
	Gruplar İçi	3,300	80	,041		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun etkisi hakkındaki görüşlerinin öğrenim değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, öğrenim değişkeninin Evlilik Doyumu için, anlamlı olarak farklılaşmasına rağmen ($T=4,260$; $p=0,002 < 0.05$); Aldatma Eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p > 0.05$) Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için TUKEY testi yapılmıştır.

Tablo 4.21. Katılımcıların, Öğrenim Değişkenine Göre Evlilik Doyumuna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılığı Belirlemeye Yönelik Tukey Testi

Değişken	(I) öğrenim	(J) öğrenim	Ortalama Farkı (I-J)	p.
Evlilik Doyumu	İlkokul	Ön Lisans	-1,04000(*)	,030
	Lise	Ön Lisans	-,90857(*)	,017
	Lise	Lisans Üstü	-,54524(*)	,019

Evlilik doyumu düşünüldüğünde önlisans mezunlarının evlilik doyumu ilkökul mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Benzer şekilde önlisans mezunlarının

evlilik doyumu lise mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Lisans üstü mezunlarının evlilik doyumu lise mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir.

4.2.4. Katılımcıların Aylık Gelir Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine Etkisine İlişkin Görüşleri

Katılımcıların, etkisine dair görüşlerinin aylık gelir değişkenine göre değişiklik gösterip göstermediğini belirlemek katılımcılar için ANOVA analizi yapılmıştır.

Tablo 4.22. ANOVA analizi

	Aylık Gelir	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	1 000 TL.dan az	7	3,4190	,15013
	1000 -2000TL	23	3,1855	,40699
	2000 -3000TL	21	3,1508	,45712
	3000- 5000TL	17	3,1686	,26783
	5000TL üzeri	18	3,1796	,27845
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	1 000 TL.dan az	7	2,7857	,65174
	1000 -2000TL	23	3,1739	,74420
	2000 -3000TL	21	3,3524	,34003
	3000- 5000TL	17	3,1941	,48408
	5000TL üzeri	18	3,3722	,56026
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	1 000 TL.dan az	7	2,8316	,26383
	1000 -2000TL	23	2,8742	,28892
	2000 -3000TL	21	2,9439	,19052
	3000- 5000TL	17	2,9538	,17667
	5000TL üzeri	18	2,9425	,12680
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.23. Katılımcıların, Aylık Gelir Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,409	4	,102	,795	,532
	Gruplar İçi	10,424	81	,129		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	2,154	4	,539	1,670	,165
	Gruplar İçi	26,131	81	,323		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,143	4	,036	,771	,547
	Gruplar İçi	3,753	81	,046		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun aylık gelir bağlı olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, aylık gelir değişkeninin Aldatma eğilimi, Evlilik doyumu ve Cinsel Doyum ölçekleri için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$) (Tablo 4.1.20.)

4.2.5. Katılımcıların Evlilik Süreleri Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.24. Katılımcıların Evlilik Süreleri Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

	Evlilik Süresi	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	1 yıldan az	32	3,2104	,21242
	1-5 yıl arası	25	3,2360	,40608
	6 – 10 yıl arası	10	3,1833	,30480
	11-15 yıl arası	4	3,1417	,26158
	15 yıldan fazla	15	3,0956	,54944
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	1 yıldan az	32	3,2938	,43916
	1-5 yıl arası	25	3,3560	,60352
	6 – 10 yıl arası	10	3,0300	,82603
	11-15 yıl arası	4	3,1250	,79320
	15 yıldan fazla	15	3,0533	,54099
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	1 yıldan az	32	2,9308	,16502
	1-5 yıl arası	25	2,9086	,23147
	6 – 10 yıl arası	10	2,9393	,21695
	11-15 yıl arası	4	2,9286	,11664
	15 yıldan fazla	15	2,8881	,30180
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.25. Katılımcıların, Evlilik Süreleri Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,210	4	,052	,400	,808
	Gruplar İçi	10,624	81	,131		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	1,439	4	,360	1,085	,369
	Gruplar İçi	26,846	81	,331		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,026	4	,006	,135	,969
	Gruplar İçi	3,870	81	,048		

Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin kaç yıldır evli olma değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, kaç yıldır evli değişkeninin Evlilik doyumu, Aldatma eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyum etkisinin imam nikahı değişkenine göre değişiklik gösterip göstermediğini belirlemek katılımcılar için T Testi analizi yapılmıştır.

4.2.6. Katılımcıların İmam Nikahı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.26. Katılımcıların, İmam Nikahı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	İmam Nikahı	N	Ort	Ss	T	P
Aldatma Eğilim	Evet	71	3,1723	,36541	-1,085	,281
	Hayır	15	3,2822	,30909		
Evlilik Doyumu	Evet	71	3,1746	,58815	-2,424	,023
	Hayır	15	3,5000	,44401		
Cinsel Doyum	Evet	71	2,9034	,22282	-1,359	,178
	Hayır	15	2,9857	,15497		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun imam nikahı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan, T Testi sonucu, imam değişkeninin Aldatma eğilimi, Cinsel Doyum ölçekleri için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik doyumu için ise gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. İmam nikahı olmayan bireyler olan bireylere göre evlilik doyumu puanı anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. (T=-2,424; p=0,023<0.05)

4.2.7. Katılımcıların Eşleriyle Tanıştıktan Ne Kadar Süre Sonra Evlilik Kararı Alma Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.27. Katılımcıların Eşleriyle Tanıştıktan Ne Kadar Süre Sonra Evlilik Kararı Alma Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

	Evlenme Kararı Zamanı	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	1 yıldan az	33	3,1758	,41661
	1 – 5 yıl	44	3,2030	,32973
	6-10 yıl	9	3,1926	,27171
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	1 yıldan az	33	3,1273	,49452
	1 – 5 yıl	44	3,3068	,62521
	6-10 yıl	9	3,2444	,61667
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	1 yıldan az	33	2,8896	,23357
	1 – 5 yıl	44	2,9432	,21322
	6-10 yıl	9	2,8968	,13055
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.28. Katılımcıların, Eşleriyle Tanıştıktan Ne Kadar Süre Sonra Evlilik Kararı Alma Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,014	2	,007	,054	,948
	Gruplar İçi	10,820	83	,130		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	,610	2	,305	,914	,405
	Gruplar İçi	27,676	83	,333		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,059	2	,029	,633	,534
	Gruplar İçi	3,837	83	,046		

Katılımcıların Aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyum hakkındaki görüşlerinin tanıştıktan ne kadar süre sonra evlilik kararı alma değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, evlenme kararı değişkeninin Evlilik Doyumu, Aldatma eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

4.2.8. Katılımcıların Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.29. Katılımcıların Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Aldatma eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

	Çocuk Sayısı	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	Çocuk Yok	52	3,2205	,31754
	1 Tane	21	3,2063	,30067
	2-3 Tane	13	3,0513	,54613
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	Çocuk Yok	52	3,3596	,55457
	1 Tane	21	3,1238	,50488
	2-3 Tane	13	2,8923	,63961
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	Çocuk Yok	52	2,9272	,20896
	1 Tane	21	2,9116	,21918
	2-3 Tane	13	2,8901	,24023
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.30. Katılımcıların, Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,304	2	,152	1,198	,307
	Gruplar İçi	10,530	83	,127		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	2,593	2	1,296	4,188	,019
	Gruplar İçi	25,693	83	,310		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,015	2	,008	,164	,849
	Gruplar İçi	3,880	83	,047		

Katılımcıların Aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin çocuk sayısı değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, çocuk sayısı değişkeninin Aldatma eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Çocuk sayısı değişkeninin evlilik doyumu ölçeğinde ise anlamlı farklılığa yol açtığı görülmüştür. (T=4,188 ; p=0,019<0.05) Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için TUKEY testi yapılmıştır.

Tablo 4.31. Katılımcıların, Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Evlilik Doyumuna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılığı Belirlemeye Yönelik Tukey Testi

Değişken	(I) Çocuk Sayısı	(J) Çocuk Sayısı	Ortalama Farkı (I-J)	p.
Evlilik Doyumu	1	2-3	,46731(*)	,022

Evlilik doyumu düşünüldüğünde çocuk sayısı 1 olan bireyler çocuk sayısı 2-3 olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısının az olması evlilikten alınan doyumunu arttırdığı söylenebilir.

4.2.9. Katılımcıların Eşleriyle Nasıl Tanıştığı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.32. Katılımcıların Eşleriyle Nasıl Tanıştığı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tanışma Tipi		N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	Görücü Usulü	8	3,1458	,39074
	Arkadaş	35	3,1552	,45338
	Aile	6	3,3667	,28048
	Okul	16	3,1792	,26187
	İnternet	2	3,4167	,25927
	Tesadüfen	19	3,2088	,22740
	Total	86	3,1915	,35701
	Evlilik Doyumu	Görücü Usulü	8	2,7750
Arkadaş		35	3,3457	,60164
Aile		6	3,5167	,11690
Okul		16	3,3500	,49933
İnternet		2	3,3500	,63640
Tesadüfen		19	3,0105	,58963
Total		86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum		Görücü Usulü	8	2,8750
	Arkadaş	35	2,9245	,21841
	Aile	6	2,9167	,15264
	Okul	16	2,9554	,16726
	İnternet	2	2,8214	,15152
	Tesadüfen	19	2,9023	,25333
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.33. Katılımcıların, Eşleriyle Nasıl Tanıştığı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilimi	Gruplar Arası	,356	5	,071	,544	,742
	Gruplar İçi	10,477	80	,131		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	3,792	5	,758	2,477	,051
	Gruplar İçi	24,493	80	,306		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,062	5	,012	,259	,934
	Gruplar İçi	3,834	80	,048		

Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyum hakkındaki görüşlerinin eşleriyle nasıl tanıştığı değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, eşleriyle nasıl tanıştığı değişkeninin Aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

4.2.10. Katılımcıların Kendini Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.34. Katılımcıların Kendini Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Kendini Tanımlama		N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	Muhafazakar	6	3,2667	,19664
	Açık görüşlü	28	3,1214	,51418
	Modern	45	3,2252	,25107
	Dini Yaşamı Benimsemiş	7	3,1905	,29041
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	Muhafazakar	6	2,6500	,33317
	Açık görüşlü	28	3,3214	,66129
	Modern	45	3,2489	,53836
	Dini Yaşamı Benimsemiş	7	3,2571	,38668
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	Muhafazakar	6	7,7000	,49800
	Açık görüşlü	28	8,2571	,80297
	Modern	45	8,2356	,42861
	Dini Yaşamı Benimsemiş	7	7,8000	,43205
	Total	86	8,1698	,59943

Tablo 4.35. Katılımcıların, Kendini Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilimi	Gruplar Arası	,222	3	,074	,573	,634
	Gruplar İçi	10,611	82	,129		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	2,274	3	,758	2,389	,075
	Gruplar İçi	26,012	82	,317		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	2,690	3	,897	2,640	,055
	Gruplar İçi	27,852	82	,340		

Katılımcıları aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin kendini tanımlama değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, kendini tanımlama değişkeninin evlilik doyumu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

4.2.11. Katılımcıların Yaşanılan İlişkiyi Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.36. Katılımcıların Yaşanılan İlişkiyi Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

	Yaşanılan İlişki	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	Uyumlu	61	3,2306	,38163
	Uyumsuz	7	3,1810	,19801
	Sorunlu	18	3,0630	,29392
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	Uyumlu	61	3,4459	,50714
	Uyumsuz	7	2,7857	,42201
	Sorunlu	18	2,6778	,34904
	Total	86	3,2314	,57686
Cins	Uyumlu	61	2,9374	,21276
	Uyumsuz	7	2,8571	,15011
	Sorunlu	18	2,8750	,23793
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.37. Katılımcıların, Yaşanılan İlişkiyi Tanımlama Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilimi	Gruplar Arası	,391	2	,196	1,556	,217
	Gruplar İçi	10,442	83	,126		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	9,714	2	4,857	21,708	,000
	Gruplar İçi	18,571	83	,224		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,082	2	,041	,893	,413
	Gruplar İçi	3,814	83	,046		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin yaşanılan ilişkiyi tanımlama değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, yaşanılan ilişkiyi tanımlama değişkeninin Aldatma eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik doyum ölçeğinde ise gruplar arası anlamlı farklılık olduğu söylenebilir. (T=21.708 ; P=0,000<0.05) Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için TUKEY testi yapılmıştır.

Tablo 4.38. TUKEY testi

Değişken	(I) yaşanan ilişki	(J) yaşanan ilişki	Ortalama Farkı (I-J)	p.
Evlilik Doyumu	Uyumlu	Uyumsuz	,66019(*)	,002
	Uyumlu	Sorunlu	,76812(*)	,000
	Sorunlu	Uyumsuz	-,10794	,866

Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi uyumlu olan kişiler ilişkisi uyumsuz olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi uyumlu olan kişiler ilişkisi sorunlu olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. . Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi sorunlu olan kişiler ilişkisi uyumsuz olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur.

4.2.12. Katılımcıların Evlilik Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyum Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.39. Katılımcıların, Evlilik Sayısı Değişkenine Göre Yaşam Doyumu, Ev Yaşamı Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Kaçıncı Evlilik	N	Ort	Ss	T	P
Aldatma Eğilimi	1.Evlilik	82	3,1886	,36391	-,334	,739
	2. Evlilik	4	3,2500	,17533		
Evlilik Doyumu	1.Evlilik	82	3,2134	,58347	1,314	-,192
	2. Evlilik	4	3,6000	,21602		
Cinsel Doyum	1.Evlilik	82	2,9186	,21773	3,074	-,024
	2. Evlilik	4	2,9018	,13482		

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin evlilik sayısı değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, T Testi testi sonucu, kaçınıcı evlilik değişkeninin Evlilik Doyumu , aldatma eğilimi ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik sayısı değişkeninin cinsel doyum ölçeğinde ise katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açtığı görülmüştür. İlk evliliği olanlar 2. Evliliği olanlara nazaran cinsel doyumları anlamlı olarak yüksektir. (T=-3,074; p=0,024<0.05)

4.2.13. Katılımcıların Evlilikten Önce Yaşadığı İlişki Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyum Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri
Tablo 4.40. Katılımcıların Evlilikten Önce Yaşadığı İlişki Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyum Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

	İlişki Sayısı	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	Hiç	14	3,1952	,58366
	1-2	18	3,1944	,39939
	3-5	36	3,2065	,28728
	5-10	17	3,1627	,21759
	11-15	1	3,0333	.
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	Hiç	14	3,1643	,52566
	1-2	18	3,0889	,62298
	3-5	36	3,2222	,56927
	5-10	17	3,5059	,52138
	11-15	1	2,4000	.
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	Hiç	14	2,8980	,25748
	1-2	18	2,8849	,26882
	3-5	36	2,9603	,18306
	5-10	17	2,8887	,17672
	11-15	1	2,7500	.
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.41. Katılımcıların, Evlilikten Önce Yaşadığı İlişki Sayısı Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilimi	Gruplar Arası	,048	4	,012	,089	,986
	Gruplar İçi	10,786	81	,133		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	2,404	4	,601	1,881	,122
	Gruplar İçi	25,882	81	,320		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,133	4	,033	,714	,585
	Gruplar İçi	3,763	81	,046		

Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin evlilikten önce yaşadığı ilişki sayısı değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, evlilikten önceki ilişki sayısı değişkeninin Evlilik doyumu, Aldatma eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

4.2.14. Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.42. Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Bitiş Nedeni		N	Ort	Ss
Aldatma Eğilim	Uyumsuzluk	38	3,2719	,25592
	Aldatma	2	3,1667	,04714
	Duyguların Bitişi	27	3,1383	,21177
	Siyasi Görüş	1	3,1000	.
	Diğer	18	3,1093	,63192
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	Uyumsuzluk	38	3,2211	,56528
	Aldatma	2	3,0000	,70711
	Duyguların Bitişi	27	3,1667	,58244
	Siyasi Görüş	1	3,8000	.
	Diğer	18	3,3444	,61187
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	Uyumsuzluk	38	2,9737	,20163
	Aldatma	2	2,7321	,37881
	Duyguların Bitişi	27	2,8651	,17308
	Siyasi Görüş	1	3,0000	.
	Diğer	18	2,8948	,26457
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.43. Katılımcıların Daha Önceki İlişkilerinin Bitiş Nedeni Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilimi	Gruplar Arası	,454	4	,113	,885	,477
	Gruplar İçi	10,380	81	,128		
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	,778	4	,194	,572	,683
	Gruplar İçi	27,508	81	,340		
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,279	4	,070	1,562	,192
	Gruplar İçi	3,617	81	,045		

Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyumun hakkındaki görüşlerinin daha önceki birlikteliklerinin bitiş nedeni değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, bitiş nedeni değişkeninin Evlilik doyumu, Aldatma eğilimi ve Cinsel Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p>0.05$)

4.2.15. Katılımcıların Ailelerden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

Tablo 4.44. Katılımcıların Ailelerden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumuna Etkisine İlişkin Görüşleri

	Seyahat	N	Ort	Ss
Aldatma Eğilimi	0-2 kere	34	3,2471	,31044
	3-5 kere	23	3,2043	,51818
	5 ve üzeri	29	3,1161	,22932
	Total	86	3,1915	,35701
Evlilik Doyumu	0-2 kere	34	3,1471	,64725
	3-5 kere	23	3,3043	,54895
	5 ve üzeri	29	3,2724	,51471
	Total	86	3,2314	,57686
Cinsel Doyum	0-2 kere	34	2,8403	,24018
	3-5 kere	23	2,9922	,23665
	5 ve üzeri	29	2,9495	,11942
	Total	86	2,9178	,21408

Tablo 4.45. Katılımcıların, Aileden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumun Alt Ölçeklerine İlişkin Görüşleri

Boyutlar	Gruplar	K. T.	Sd	K.O.	F	P
Aldatma Eğilim	Gruplar Arası	,274	2			
	Gruplar İçi	10,560	83	,137 ,127	1,075	,346
Evlilik Doyumu	Gruplar Arası	,413	2			
	Gruplar İçi	27,872	83	,207 ,336	,615	,543
Cinsel Doyum	Gruplar Arası	,361	2			
	Gruplar İçi	3,535	83	,180 ,043	4,234	,018

Katılımcıların, aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyum hakkındaki görüşlerinin aileden ayrı seyahat etme değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan, Anavo testi sonucu, öğrenim değişkeninin Cinsel Doyum için, anlamlı olarak farklılaşmasına rağmen ($T=4,234$; $p=0.018 < 0.05$); Evlilik Doyumu ve Aldatma Eğilimi Doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. ($p > 0.05$) Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için TUKEY testi yapılmıştır.

Tablo 4.46. Katılımcıların, Aileden Ayrı Seyahat Etme Değişkenine Göre Cinsel Doyumuna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılığı Belirlemeye Yönelik Tukey Testi

Değişken	(I) Seyahat Sayısı	(J) Seyahat Sayısı	Ortalama Farkı (I-J)	p.
Cinsel Doyumu	0-2 kere	2-5 kere	-,15190(*)	,021

Cinsel doyum düşünüldüğünde 0-2 kere seyahat eden kişilerin cinsel doyumunu 3-5 kere seyahat edenlere göre anlamlı olarak düşüktür.

4.3. Katılımcıların Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu ve Cinsel Doyumu Puanları Arasındaki İlişki

Tablo 4.47. Katılımcıların, Aldatma Eğilimi, Evlilik Doyumu Ve Cinsel Doyumu Puanları Arasındaki İlişki

		Aldatma eğilimi	Evlilik doyum	Cinsel doyum
Aldatma eğilim	r.	1	,262*	,228*
	p.		,015	,035
	N		86	86
Evlilik doyum	r.		1	,193
	p.			,076
	N			86
Cinsel doyum	r.			1
	p.			
	N			

* Anlamlılık derecesi 0.05 düzeyidir.

Aldatma eğilimi ve evlilik doyumları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı pozitif ilişki bulunmuştur. ($r=,262$; $p=0,015<0,05$). Aldatma eğilim arttıkça evlilik doyumunu artmaktadır.

Aldatma eğilimi ve cinsel doyumları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif ilişki bulunmuştur. ($r=,228$; $p=0,038<0,05$). Aldatma eğilim arttıkça cinsel doyum artmaktadır.

Cinsel doyum ve evlilik doyumları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasındaki ilişki anlamlı bulunamamıştır. ($r=,193$; $p=0,076>0,05$).

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Katılımcıların aldatma eğilimi, evlilik doyumu, cinsel doyumun cinsiyet değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan testte, evlilik doyumu ve cinsel doyum ölçekleri için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma kaynağı olmamıştır. Aldatma eğilimi açısından anlamlı farklılık olmuştur. (Tablo 4.16., $p(0.015) < 0.05$) Erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre aldatma eğilimi yüksek bulunmuştur. Daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırmak gerekir ise; Çelik'in 2006 yılında yaptığı araştırmada elde edilen sonuçlarda cinsiyet ile evlilik doyumu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Güven'in 2005 yılında, ilişkilerle ilgili bilişsel çarpıtmalar ve evlilikte problem çözme becerilerinin evlilik doyumu ile ilişkisini incelediği çalışmasında cinsiyet ile evlilik doyumu arasında bir ilişki olmadığı görülmektedir. Anar'ın 2011 yılında yaptığı çalışmada cinsiyet ile evlilik doyumu arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Bu çalışmaların sonucu araştırma bulgularıyla uyumludur. Polat (2006)'ın evli bireylerin evlilik uyumları, aldatma eğilimleri ve çatışma eğilimleri arasındaki ilişkilerin bazı değişkenler cinsiyet, yaş, sosyoekonomik düzey, evlenme biçimi, ilişkinin başlangıcı ile evlilik kararı arasındaki süre, ilişkinin başlaması ile evlilik tarihi arasındaki süre, evlilik süresi ve çocuk sayısı açısından incelediği yüksek lisans tezinden elde edilen bulgulara göre; erkekler daha çok aldatma eğilimi belirtmişlerdir. Kantarcı(2009)'nın evli bireylerin bağlanma stillerine göre aldatma eğilimlerini ve çatışma yönetim biçimlerini incelediği araştırmada da erkeklerin aldatma eğilimleri kadınlara oranla daha yüksek bulunmuştur. Bu çalışmaların sonuçları, araştırma bulgularında çıkan sonuca uyumluluk göstermektedir. Konuyla ilgili Dindar 2009 yılında Türkiye'de 200 evli çift ile yaptığı çalışmada, evli erkeklerin, evli kadınlara göre aldatma eğilimlerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir fakat oranlar arasında fark çok azdır. (kadınların %40, erkeklerin %60). Bu araştırmada kadınların da en az erkekler kadar aldatma eğiliminin olduğunu ve aldatabildiğini görmekteyiz. Çıkan bu sonuç, kadınların bu yönde bir eğilimleri olmasına rağmen, toplumsal baskılardan ötürü bu gerçeği kendileri bile kabul etmemiş olmalarına bağlanabilir.

Yaş değişkenine bakıldığında ise, aldatma eğilimi, evlilik doyum ve cinsel doyum ölçeği için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı tespit edilmiştir. ($p>0.05$) Daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırmak gerekirse; Anar'ın 2011 yılında yaptığı çalışmada, yaş ile evlilik doyumunu arasında bir fark bulunamamıştır. Grover ve ark., yaptığı çalışmada da yaş ile evlilik doyumunu arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu çalışmaların sonuçları araştırma bulgularında çıkan sonuca uyumluluk göstermektedir. Atkins, Baucom ve Jacobson'un, (2001) yaptığı araştırma sonucuna göre de, evlenme yaşı, aldatma konusunda önemli bir değişkendir. Buna göre 16 yaşından önce evlenenler, 23 yaşından sonra evlenenlere oranla dört buçuk kat daha fazla aldatma yaşantısı olduğunu belirtmişlerdir (Akt. Dindar 2009:24) Bu çalışmanın sonucu araştırma bulguları ile uyumluluk göstermemektedir.

Öğrenim değişkeninin evlilik doyumunu için, anlamlı olarak farklılaşmasına rağmen (Tablo 4.20 , $p(0.02)<0.05$); aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik doyumunu düşünöldüğünde, ön lisans mezunlarının evlilik doyumunu, ilkokul mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Benzer şekilde ön lisans mezunlarının evlilik doyumunu, lise mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Lisans üstü mezunlarının evlilik doyumunu lise mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırmak gerekirse; Anar'ın 2011 yılında yaptığı çalışmada da eğitim düzeyleri ile evlilik doyumunu arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Bu çalışmanın sonucu araştırma bulguları ile uyumludur. Bu gösteriyor ki, eğitim düzeyi arttıkça çiftlerin evlilik kurumu içinde sorumluluklarını yerine getirerek, partnerini mutlu etmesi ve yaşanılabilir bir ortam sağlaması daha olasıdır. Eğitim düzeyi yüksek olan kişi, evlilik müessesesini daha iyi idare ederek, kendisinin ve partnerinin memnuniyetini üst seviyede tutabilmeyi başarabilmektedir.

Evlilik yılına göre bakıldığında da evlilik doyumunu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. (Tablo 4.25, $p>0.05$) Daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırmak gerekir ise; Çelik'in 2006 yılında yaptığı araştırmada elde edilen sonuçlarda evlilik yılı ile evlilik doyumunu arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Bu çalışma araştırma bulguları ile uyum göstermektedir. Buradan evliliğin ilk zamanları ile ileriki yılları arasında evlilik ve cinsel doyum ile aldatma eğiliminin bir fark göstermediği sonucunu görmekteyiz. Araştırma bulguları, aldatma eğilimi olan

kişinin bu durumu evliliğin ilk zamanlarında da ortaya çıkabildiğini göstermektedir. Aynı şekilde araştırma bulguları, doyum konusunun da, yıllar geçtikçe fark gösteren bir konu olmadığını göstermektedir.

İmam nikahı değişkeninin aldatma eğilimi, cinsel doyum ölçekleri için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülürken, evlilik doyumu için ise gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Tablo 4.26., $p(0,023) < 0.05$). İmam nikahı olmayan bireyler, olan bireylere göre evlilik doyumu puanı anlamlı olarak yüksek bulunmuştur.

Çocuk sayısı değişkeninin aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür (Tablo 4.29., $p > 0.05$). Çocuk sayısı değişkeninin evlilik doyumu ölçeğinde ise anlamlı farklılığa yol açtığı görülmüştür. Evlilik doyumu düşünüldüğünde çocuk sayısı 1 olan bireyler çocuk sayısı 2-3 olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Çocuk sayısının az olması evlilikten alınan doyumu arttırdığı söylenebilir. Kubat (2012), İstanbul ilinin çeşitli ilçelerinde yaşayan ve rastlantısal olarak seçilmiş evli bireyler arasında yaptığı araştırmada, evli bireylerde aldatma eğilimi ve evlilik doyumu ilişkisini incelemiştir. Buna araştırmaya göre, çocuğu olmayan grubun evlilikten daha fazla doyum aldığı tespit edilmiştir. Bu çalışmanın amacı araştırma bulguları ile uyumluluk göstermektedir. Bu durum değerlendirildiğinde; çocuk sayısının fazlalığının çiftlerin birbirine ayırdığı vakitten çaldığı ve çocuklar arttıkça sorumlulukların da arttığı, bu sebeple de çocuk sayısı arttıkça evlilik doyumunun düşük olduğu yorumuna ulaşılabilir. Bu araştırma bulguları, çocuk sayısının bireylerin aldatma eğilimini etkilemediğini göstermektedir. Bu durum, çocuk sayısının fazla olması ile beraber kişilerin evdeki sıkıntılı ve sorumluluk gerektiren durumdan ve aile ortamından uzaklaşabileceği savı ile uyumlu olmadığını göstermektedir.

Cinsel Sağlık Enstitüsü (2013) Mersin şubesi tarafından yapılan bir anket çalışmasında, CİSED Mersin Şube Başkanı Yaşam Yanardağ Çelik, aldatmanın altında yatan sebepleri 3 kategoride ele almıştır, bu sebepler;

1. Bireyin kişilik bozukluğunu telafi etmek için eşini aldattığı,
2. Eşler arasındaki iletişim sorunu,
3. Kişinin aldatmayı öğrenmiş olması olarak sıralanmıştır.

Bu çalışmada görülmektedir ki, kişilerin aldatma eğilimi dış faktörlerden etkilenen bir olgu olmaktan öte daha çok kişisel bir mevzudur. Çocuk sayısı ile aldatma eğilimi arasında anlamlı bir farklılığın olmaması da bu duruma bağlanabilir.

Tanışma biçimlerinde de evlilik doyumu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür(Tablo 4.32, $p>0.05$). Xiaohe ve Whyth (1990)'in yaptığı çalışmasında görücü usulü yapılan evliliklerin anlaşarak yapılan evliliklerden daha fazla doyum sağladığı görülmektedir. Bu çalışma, araştırma bulguları ile uyumlu değildir. Polat'ın yaptığı çalışmada aldatma eğilimi evlilik biçimine göre değişmemektedir. Bu çalışmanın sonucu araştırma bulgusu ile uyumludur. Çiftlerin ilişkilerini değerlendirmeleri istendiğinde de, bu değişkeninin aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik doyum ölçeğinde ise gruplar arası anlamlı farklılık olduğu söylenebilir. Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi uyumlu olan kişiler ilişkisi uyumsuz ve sorunlu olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi sorunlu olan kişiler ilişkisi uyumsuz olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur.

Evlilik sayısına göre ise evlilik doyumu, aldatma eğilimi ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik sayısı değişkeninin cinsel doyum ölçeğinde ise katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açtığı tespit edilmiştir. (Tablo 4.41, $p(0,122)<0.05$). İlk evliliği olanlar, 2. Evliliği olanlara nazaran cinsel doyumları anlamlı olarak yüksektir. 2. Evlilikte cinsel doyumun daha az olması, kişilerin 1. Evlilikte yaşadığı tecrübeler sonucunda 2. Evliliğe daha hevesiz ya da daha korunaklı girişiyor olmasıyla ilgili olabilir. Ya da kişiler olgunlaştıkça, evlilikten beklentileri cinsellikten daha farklı unsurlara geçiyor olabilir ve cinselliği önceliği görmeyen kişi daha önceki cinsel deneyimlerinde daha fazla doyum yaşadığını düşünüyor olabilir.

Gelir durumuna göre ise evlilik doyumu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür.(Tablo4.23, $p>0.05$) Daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırmak gerekirse Anar'ın 2011 yılında yaptığı çalışmada ailelerin aylık

ortalama geliri ile evlilik doyumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu çalışma araştırma bulguları ile uyum göstermektedir. Polat(2006)'ın yaptığı evli bireylerin evlilik uyumları, aldatma eğilimleri ve çatışma eğilimleri arasındaki ilişkilerin bazı değişkenler açısından incelendiği yüksek lisans tezinden elde edilen bulgularda, kadınların sosyoekonomik düzeyi yükseldikçe evlilik uyumlarının da yükseldiği tespit edilmiştir. Bu çalışma, araştırma bulguları ile uyum göstermemektedir.

Evlilikten önce yaşadığı ilişki sayısı değişkeninin evlilik doyumu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür.(Tablo 4.41, $p>0.05$) Evlilikten önce yaşadığı ilişkilerinin sona ermesinin nedeninde de yine anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür.

Katılımcıların ailesinden ayrı seyahat etme değişkenine göre aldatma eğilimi ve evlilik doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Aileden ayrı seyahat etme değişkeni ile cinsel doyum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir. (Tablo 4.48, $p(0,018)<0.05$) Cinsel doyum düşünüldüğünde 0-2 kere seyahat eden kişilerin cinsel doyumu 3-5 kere seyahat edenlere göre anlamlı olarak düşüktür.

Son olarak, aldatma eğilimi arttıkça evlilik doyumu ve cinsel doyum artmaktadır. Cinsel doyum ve evlilik doyum ilişkisi ise anlamlı değildir. Polat'ın (2006) çalışmasında, evlilik uyumunun, aldatma eğiliminin %25'ini açıklayarak, diğer değişkenler arasında en yüksek etkiye sahip olduğu bulgusu tespit edilmiştir. Buna verilere göre, evlilik içinde eşlerin yaşadıkları ilişki kalitesinin düşmesi, evliliklerinden aldıkları doyumun azalması, iletişimlerinde ve çatışmalarında yaşanan olumsuzluklar yeni bir partner arayışına ve aldatma eğiliminin artmasına sebep olması şeklinde yorumlanabilir (Kantarıcı, 2009).

Sonuç olarak; cinsiyet değişkenine göre aldatma eğilimi, cinsel doyum ve evlilik doyumu incelendiğinde; cinsiyet değişkeni ile evlilik doyumu ve aldatma eğilimi arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Aldatma eğilimi açısından anlamlı farklılık olmuştur. Erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre aldatma eğilimi yüksek bulunmuştur. Yaş değişkenine bakıldığında ise, aldatma eğilimi, evlilik doyum ve cinsel doyum ölçeği için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol

açmadığı tespit edilmiştir. Aynı şekilde öğrenim değişkeninin evlilik doyumu için anlamlı olarak farklılaşmasına rağmen, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik doyumu düşünüldüğünde, ön lisans mezunlarının evlilik doyumu, ilkokul mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Benzer şekilde ön lisans mezunlarının evlilik doyumu, lise mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Lisans üstü mezunlarının evlilik doyumu lise mezunlarına göre anlamlı olarak yüksektir. Evlilik yılına göre bakıldığında da evlilik doyumu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir. İmam nikahı değişkeninin aldatma eğilimi, cinsel doyum ölçekleri için istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülürken, evlilik doyumu için ise gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. İmam nikahı olmayan bireyler, olan bireylere göre evlilik doyumu puanı anlamlı olarak yüksek bulunmuştur.

Çocuk sayısı değişkeninin aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Çocuk sayısı değişkeninin evlilik doyumu ölçeğinde ise anlamlı farklılığa yol açtığı görülmüştür. Evlilik doyumu düşünüldüğünde çocuk sayısı 1 olan bireyler çocuk sayısı 2-3 olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Eşleriyle tanışma biçimlerinde de aldatma eğilimi, evlilik doyumu ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Çiftlerin ilişkilerini değerlendirmeleri istendiğinde ise bu değişkeninin aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik doyum ölçeğinde ise gruplar arası anlamlı farklılık olduğu söylenebilir. Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi uyumlu olan kişiler ilişkisi uyumsuz ve sorunlu olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Evlilik doyumu düşünüldüğünde ilişkisi sorunlu olan kişiler ilişkisi uyumsuz olan bireylere göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Evlilik sayısına ise evlilik doyumu, aldatma eğilimi ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilik sayısı değişkeninin cinsel doyum ölçeğinde ise katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açtığı

tespit edilmiştir. İlk evliliği olanlar, 2. Evliliği olanlara nazaran cinsel doyumları anlamlı olarak yüksektir.

Evlilikten önce yaşadığı ilişki sayısı değişkeninin evlilik doyumu, aldatma eğilimi ve cinsel doyum ölçekleri için katılımcı algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür. Evlilikten önce yaşadığı ilişkilerinin sona ermesinin nedeninde de yine anlamlı bir farklılığa yol açmadığı görülmüştür.

Son olarak, aldatma eğilimi arttıkça evlilik doyumu ve cinsel doyum artmaktadır. Cinsel doyum ve evlilik doyumu ilişkisi ise anlamlı değildir

6. ÖNERİLER

Araştırma bulgularından hareketle, bizim yaptığımız bu araştırmanın aslında Türkiye'nin aile grafiği gerçeklerini birebir yansıtmamış olabilmesi durumu mevcuttur. Söz konusu olan aile olduğu için, bireylerin anket sorularına samimi cevaplar vermemiş olması da olasıdır. Araştırmamızın objektifliği açısından üç unsura dikkat edilmesi gerekmektedir.

1. Araştırma yapılan örneklem grubu genişletilir ise daha sağlıklı sonuçlar elde edilmesi mümkündür.
2. Araştırmaya katılması hedeflenen örneklemin, evlilik süresi, eğitim düzeyi, çocuk sayısı gibi değişkenler açısından eşitlenmesi, aldatma eğilimi ve evlilik doyumunun hangi değişkenlere göre daha fazla değişiklik gösterdiğini, kesin bir biçimde anlamak açısından daha açıklayıcı olabilir.
3. Evlilik birliğinde nikaha verilen değer, önem arz eder ki ülkemizde söz konusu olan imam nikahı mevcuttur. Resmi nikahı olmadan imam nikahı olan bireyler ile, hem imam hem resmi nikahı olan bireyler arasındaki farkın da araştırma kapsamına girmesi gerekmektedir. Böylelikle resmi nikahı olmadığı için birçok sosyal haklarından mahrum olan kadınların bu durumunun, evlilik ve cinsel doyumları ile aldatma eğilimleri üzerindeki etkisini de test edebilme fırsatı bulunabilecektir.

Araştırma kapsamı ve literatür bilgilerinden de hareket ile ülkemiz açısından aile birliğinin sarsılmaması için aşağıdaki önerilerin dikkate alınması gerekir;

Kadın cinayetleri ve kadına uygulanan şiddet artık ülkemizin bir gerçeği olmuştur. Son zamanlarda yadsınamayacak derecede oluşan bu riskli durum karşısında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın çalışmaları görülmektedir. Aile eğitim programı adı altında verilen bu eğitimler önemlidir. Bu eğitimlerde aile dair her husus itinayla anlatılmaktadır ve ailenin yaşayacağı olumsuz bir durumla baş etme yolları da eğitimin konuları arasındadır. Yetiştirilen aile danışman ve terapistlerinin yanı sıra, aileye dair her hususun konu edildiği eğitimler başlatılmıştır. Kadın ve erkek ayırt edilmeksizin verilen bu eğitimler, aile birliğinin yıkılmaması ve bilinçli bireylerin yetiştirilmesi amacı gütmektedir. Aile bulunduğu olumsuz

durumdan kurtulamıyor ise aile danışmanları ve terapistlerden yardım alabileceklerdir.

2. Ülkemizde başlatılan aile eğitim programlarından birçok aile habersizdir. Konuyla ilgili bilgilendirmenin yapılması ve ailelerin bu eğitim programlarına katılmaları için teşvik edilmesi önerilmektedir.

Henüz yasalaşmayan fakat gündemde olan bir diğer husus da boşanma öncesi aile danışmanlığı hizmetleridir. Boşanma oranlarının artmasına çözüm olarak gündeme gelen konuda, boşanmak isteyen ailelerden avukattan isteyeceği aile danışmanlığı raporudur. Bu durumda ailenin en az 3 seans aile danışmanı eşliğinde sorunlarına çözüm getireceği hedeflenmiştir. Görülen o ki aile birliği önemlidir ve yıkılmaması için devlet önlemler almaya başlamıştır. Tüm bu çalışmalar ve destekler ile bilinçli bireyler edinilmesi sağlanarak, evlilik doyumunun ve aile içi huzurun tüm diğer değişkenlere rağmen yüksek seviyede tutulması hedeflenmeye çalışılmaktadır.

KAYNAKLAR

- Anar, B. (2011). *Evli Ve Çalışan Yetişkinlerin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İle Evlilik Doyumu Ve İş Doyumu İlişkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Aydın, H. (1998). *Cinsellik ve Cinsel İşlev*. (Derleyenler) Köroğlu, E., Güleç, C., Psikiyatri Temel Kitabı, Hekimler Yayın Birliği, Ankara.
- Bahr, S.J. Chappell, C.B. and Leigh, G.K. (1983, Nov.). *Age At Marriage, Role Enactment, Role Consensus and Marital Satisfaction*. *Journal Of Marriage And The Family*, 795-803.
- Battal, A. (2008). *Boşanma Sebepleri*, İstanbul.
- Bersheid, E. and Walster, E.H. (1978). *Interpersonal Attraction*, 2.ed. Canada: Addison Wesley Publishing Comp.Inc.
- Bozdemir, N. Ve Özcan, S. (2011). *Cinselliğe ve Cinsel Sağlığa Genel Bakış*, TJFMPC, 5:37-46.
- Bulut, I. (1993). *Ruh Hastalığının Aile İşlevlerine Etkisi*, Ankara.
- Cansel, E. (1991) *Türk Ailesinin Anayasanın 41. Maddesine Göre İncelenmesi*, Prof. Dr. Jale Akipek' e Armağan, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Konya, s. 405
- Coleman. M. & Ganong. L.H. (1984). *Effect of Family Structure on Family Attitudes and Expectations*. *Family Relations*, 33:3: 425- 432.
- Cowan, G.(1984). *Double standard in age-discrepant relationships*. *Sex Roles*. C.11, SS.17-23.
- Curun, F., (2006). *Yüklemeler, İletişim Çatışmaları, Cinsiyet ve Cinsiyet Rolü Yönelimi İle Evlilik Doyumu Arasındaki İlişki*, Doktora Tezi, Ankara.
- Çakır, S. (2008). *Evli Bireylerin Evlilik Uyumlarının Ana-Baba Bağlanma Düzeyleri ve Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demirkan, S. Y., Ersöz, A. G., Şen, R. B., Ertekin, E., Sezgin, Ö., Turğut, M., ve Şehitoğlu, N. (2009). *Boşanma Nedenleri Araştırması*, Başbakanlık Aile Ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Ankara.

- Dion, K.; Berscheid, E.; Waltster, E. (1972). What is beautiful is good. *Journal of Personality and Social Psychology*. C.24, SS.285-290.
- Doğan, H. (2010). *Evli Bireylerin Sosyotropik-Otonomik Kişilik Özellikleriyle Evliliklerinde Çatışma Yaşama Durumları Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi.
- Eşel, E. (2006). *İnsan Cinselliğinin Biyolojik ve Evrimsel Temelleri*. Klinik Psikofarmoloji Bülteni, Cilt: 16, Sayı:4.
- Fulcher. M., Sutfin. E.L. & Patterson. J.C. (2008). Individual Differences in Gender Development: Associations with Parental Sexual Orientation. *Attitudes. and Division of Labor*. Sex Roles, 58: 330–341.
- Giddens, A. (2000). *Sosyoloji*. Ankara: Ayraç Yayınevi
- Glenn, N. D. (1990). Quantitative Research On Marital Quality In The 1980s: A Critical Review. *Journal of Marriage and The Family*. C.52, SS. 818-831.
- Grover, K. J., Russell C. S., Schumm W. R., Paff-Bergen L.A. (1985). Mate Selection Processes and Marital Satisfaction, *Family Relations*, 34, 383-386.
- Güleç, G. (2012), *Aile Yapısı Ve İlişkileri*, Anadolu Üniversitesi
- Gülsün, M., Ak, M. ve Bozkurt, A. (2009). *Psikiyatrik Açından Evlilik ve Cinsellik*, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches In Psychiatry, 1: 68-79.
- Güven, N. (2005). *İlişkilerle İlgili Bilişsel Çarpıtmalar ve Evlilikte Problem Çözme Becerilerinin Evlilik Doyumu ile İlişkinin İncelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi
- Işıklı, H. (1993). *Cinsel Fonksiyon Bozukluklarında Eş ilişkilerinin Değerlendirilmesi*. Uzmanlık Tezi, GATA, Ruh Sağ. ve Hst. AD., Ankara.
- İmamoğlu, E. O. (1991). Aile İçinde Kadın-Erkek Roller. *Türk Aile Ansiklopedisi*. Ankara: Cilt 3, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu. Türkiye Yazarlar Birliği Vakfı, Ankara.
- Janetius, T. (1990), *Marriage And Marital Adjustment*, Philippines.
- Kadıoğlu,D. ve Şatiroğlu, H. (2011). *Vajinismus*. Arkadaş Yayınevi.

- Kahn, A.S.(1984).Social Psychology, U.S.A: Wm.C.Brown Publishers. Mac I. And Page, Society, Mc Milan Ltd. 1965. (Naklen, Gökçe, Birsen (1990) “*Aile ve Aile Tipleri Üzerine Bir İnceleme*”, Aile Yazıları I-Temel Kavramlar, Yapı ve Tarihi Süreç, T. C. Başkanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları, Ankara 1990, s. 206. dn.1)
- Kantarıcı, D. (2009). *Evli Bireylerin Bağlanma Stillerine Göre Aldatma Eğilimleri ve Çatışma Yönetim Biçimlerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul
- Kayır, A. (1998). *Cinsellik Kavramı ve Cinsel Mitler*, Cinsel İşlev Bozuklukları.
- Kubat, D. (2012). *Evli Bireylerde Aldatma Eğilimi Ve Evlilik Doyumu İlişkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Bağlı, M. ve Sever, A. (2005). Tabulaştırılan/Tabulaşan Kurumun (Ailenin) Kurbanlıklar Edinme Pratiği, *Aile ve Toplum Eğitim, Kültür ve Araştırma Dergisi*, Ocak-Mart, 2 (8):12-13.
- Mcclanahan, K.K, Gold, J.A., Lenney, E. (1989). Infatuation and Attraction to a Dissimilar Other: Why is Love Blind?, *The Journal of Social Psychology*, 130(4), 433-445.
- MEB. (2009), *Orta Öğretim Projesi*, Aile Olmak, Ankara.
- Nazlı, S. (2003). *Aile Danışmanlığı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Nichols, M. P. & Schwartz, R. C. (2004). *Family therapy: Concepts And Methods* (2nd ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Onur, B. (2000). *Gelişim Psikolojisi*. (5. Basım). Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Ozankaya, Ö. (1996). *Toplumbilim*, İstanbul, Cem Yayınevi.
- Özgüven, E. (2000a). *Evlilik ve Aile Terapisi*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özgüven, E. (2000b). *Psikolojik Testler*. (4.Baskı). Ankara: PDREM Yayınları.
- Özkalp, E. (2011). *Sosyolojiye Giriş*. Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Özmen, HE. (1999). *Cinsel Mitler ve Cinsel İşlev Bozuklukları*. Psikiyatri Dünyası , İstanbul, 1999; 2:49-53.
- Polat, D., (2006). *Evli Bireylerin Evlilik Uyumları, Aldatma Eğilimleri ve Çatışma Eğilimleri Arasındaki İlişkilerin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Rıza, A. (1991), *Aileye Yönelik Hukuki Düzenlemeler*, Türkiye Aile Yıllığı, Ankara.

- Sayın, Ö. (1990). *Aile Sosyolojisi*. Ailenin Toplumdaki Yeri. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Sokolski, D.M.; Hendrick, S.S. (1999). Marital satisfaction. *American Journal of Family Therapy*. C.26, SS. 39-49.
- Stephen, K., Meston, C. (2011). The Association Between Sexual Costs And Sexual Satisfaction In Women: An Exploration Of the Interpersonal Exchange Model of Sexual Satisfaction. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, Vol. 20 (1).
- Tezer, E. (1996). Evlilik İlişkisinden Sağlanan Doyum: Evlilik Yasamı Ölçeği. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2 (7), 1-7.
- Tezer, E. (1986). *Evli Eşler Arasındaki Çatışma Davranışları: Algılama ve Doyum*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Tuğrul C. Ve Kabakçı E. (1997). Vaginismus and its correlates. *Journal of Sexuak and Marital Therapy*, 12(1):23-35.
- Twenge, J.M. (1997). Attitudes toward Women. 1970-1995: A MetaAnalysis. *Psychology of Women Quarterly*, 21:35-51.
- Üncü, S. (2007). *Duygusal Zeka Ve Evlilik Doyumu İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi.
- Weil, M.W. (1975), Extramarital Relationships: A Reappraisal, *Journal of Clinical Psychology*, 31 (4), 723 – 725.
- World Health Organization. Education And Treatment In Human Sexuality (2006) *The Training Of Health Professionals*. (1975). WHO Technical Report Series No.572.
- Xiaohe, X.; Whyte, K. J. (1990). Love Matches And Arranged Marriages: A Chinese Replication. *Journal of Marriage and the Family*. 52, 935-948.
- Yazıcıoğlu, Y. (2013). *Aile İçi Uyumlu Etkileşim: Aile İçi Yaşam Döngüsü*, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2688.
- Yeniçeri, Z., & Kökdemir, D. (2006). University Students Perceptions Of, And Explanations For, infidelity: The Development Of The infidelity Questionnaire. *Social Behavior and Personality*, 34(6), 639-650.
- 2001 Yılı Aile Raporu (2002). (Ed.Çaylıoğlu, İ.) Aile İçi İlişkiler Komisyonu. 3. Ailede Rol ve Sorumluluklar. T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Yayın No:120. Ankara. Beyda Ofset.

EKLER

EK 1- KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Sayın Katılımcı,

Bu araştırma kadın ve erkekleri aldatmaya götüren faktörlerin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Anket çalışması sonucu toplanacak olan bilgiler, bilimsel ahlaka uygun olarak gizlilik ve güvenilirlik ilkelerine bağlı kalınarak değerlendirilecektir. Vereceğiniz bilgiler sadece bilimsel veri oluşturmak amacıyla kullanılacaktır. Bireysel değerlendirme amacıyla kullanılmayacağından kimlik bilgileriniz istenmemektedir. Araştırmadan sağlıklı sonuçlar elde edilebilmesi için samimi yanıtlar vermeniz oldukça önemlidir.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Psk. Gizem ÖZCAN

T.C. Haliç Üniversitesi

Psikoloji Anabilim Dalı

Uygulamalı Psikoloji Yüksek Lisans Programı

1. Cinsiyetiniz.

Kadın ()

Erkek ()

2. Yaşınız.

21-25 ()

26-30 ()

31-35 ()

36-40 ()

41-44 ()

45 ve üzeri ()

3. Eğitim durumunuz.

İlkokul ()

Ortaokul ()

Lise ()

Önlisans ()

Lisans ()

Lisansüstü ()

4. Aylık geliriniz ne kadardır?

1 000 TL.dan az() 1000 -2000TL () 2000 -3000TL () 3000-5000TL () 5000TL üzeri ()

5. Kaç yıldır evlisiniz?

1 yıldan az () 1-5 yıl () 6-10 yıl() 11-15 yıl() 16-20yıl ()

6. İmam nikahınız var mı?

Evet() Hayır ()

7. Ne kadar süre sonra evlenme kararı aldınız?

1 Yıldan az() 1 - 5 Yıl() 6 - 10 Yıl() 11 – 15 Yıl() 15 Yıldan fazla ()

8. Çocuk sayısı ?

Çocuk Yok () 1() 2-3() 4-5() 5 ve üzeri ()

9. Nasıl Tanıştınız?

Görücü usulü () Arkadaş () Aile() Okul() İnternet() Tesadüfen()

10. Kendini nasıl tanımlarsınız?

Muhafazakar () Açık Görüşlü() Modern () Dini Yaşamı Benimsemiş()

11. Kaçınıcı evliliğiniz?

1() 2 () 3() 4ve üzeri ()

12. Yaşadığınız ilişkiyi nasıl tanımlarsınız?

Uyumlu() Uyumsuz() Sorunlu ()

13. Evlilikten önce kaç ilişki yaşadınız?

Hiç () 1 -2 () 3- 5 () 6- 10 () 11 – 15 () 15 üzeri()

14. Birlikteliğinizin bitiş nedenleri?

Uyumsuzluk() Aldatma() Duyguların Bitişi()
Ailelerin Geçimsizliği () Siyasi Görüş() Diğer ()

15. Ailenizden ayrı seyahat ediyor musunuz? Ediyorsanız yılda kaç kere seyahate çıkıyorsunuz?

Hiç () 1 -2 () 3- 5 () 6- 10 () 11 - 15 () 15 üzeri()

EK-2 ALDATMA EĞİLİMİ ÖLÇEĞİ

Bu ölçekte, evliliğiniz ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi değerlendirmeniz istenmektedir. Her bir ifadeyi okuduktan sonra, buna ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı cevap için ayrılan yere (X) koyarak işaretleyiniz.	Tamamen katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1.Eşimle iletişim çatışması yaşadığım dönemlerde, beni anlayacak bir partner isterim.					
2.Eşimle düzenli aralıklarla cinsel ilişkiye giremediğimde (iş seyahatleri vs.), bu dönemlerde başkasıyla olmayı deneyebilirim.					
3.Zaman zaman, beni daha mutlu edebilecek bir başkasıyla birlikte olmayı düşünürüm.					
4.Eşimden aldığım cinsel doyum düşük olsa da, başkasıyla birlikte olmayı düşünmem.					
5.Evliliğimi artık kurtaramayacağımı hissettiğimde(her şeye rağmen devam edecek ya da boşanmayla sonuçlanacak), hayatımda başka birinin olması için açık kapı bırakırım.					
6.Eşim kendine ayrı bir sosyal çevre edinip onlarla yoğun bir ilişki içine girdiğinde; ben de ortak ilgilerimizi, hobilerimizi paylaşacağım bir partnerle vakit geçirmeyi deneyebilirim.					
7.Eşimden daha güzel/yakışıklı, çekici bir partnerle olmayı da düşünürüm.					
8.Giderek eşime olan sadakatim azalıyor.					
9.Evliliğimdeki romantizm bitse de, bunu bir başkasıyla gidermeyi düşünmem.					
10.Eşimden başka bir partneri düşünmek bile kendimi suçlu hissetmeme neden olur.					
11.Sevgi,anlayış ve desteğe ihtiyacım olduğunda; yine de bu isteğime eşimden başka bir partnerin karşılık vereceğine inanmıyorum.					
12.Eşimle yaşayamadığım fantezileri gerçekleştirebileceğim bir teklif aldığımda, bunu değerlendirebilirim.					
13.Eşimin kıskanç davranışları, başka bir partnere yönelmeme neden olabilir.					
14.Salt farklı bir heyecan yaşamak için, eşimden başkasıyla birlikte olmam.					
15.Tek eşlilik bana göre değil.					

	Tamamen katılıyorrum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
16.Eşimden ayrılmayı düşünsem de, başka birlikte olmam.					
17.Evliliğimdeki mutsuzluğun, başkasıyla birlikte olmama neden olacağını sanmıyorum.					
18.Eşimin fiziksel çekiciliği azalsa da, başka bir insanı çekici olduğu için tercih etmem.					
19.Eşimin yoğun ilgisi, beni başka bir partnere itebilir.					
20.Eşimle anlaşmasam da “keşke başka biriyle evli olsaydım” diye düşünmem.					
21.Eşim bakımsız olduğunda, bakımlı ve hoş biriyle birlikte olmayı isterim.					
22.Eşim karı-koca rolünü, ana-baba rolünün arkasına atarsa başkasıyla birlikte olabilirim.					
23.Evliliğimi hiçbir koşulda riske atmam.					
24.Eşimin başka biriyle birlikte olduğunu öğrensem, ben de bir başkasıyla birlikte olmayı denerim.					
25.İlişkimiz rutinleştiğinde yeni heyecanlar yaşamak için başkasıyla birlikte olabilirim					
26.Elimde olmadan, salt ortamın uygun olması nedeniyle; başkasıyla birlikte olabilirim.					
27.Eşim bana zaman ayırmasa da, hayatıma başka bir partneri almayı düşünmem.					
28.Karşımdaki insan istedi diye, onunla birlikte olmam.					
29.Eşim başkasıyla birlikte olmamı hak ediyor.					
30.Eşim geçici işlev bozukluğu yaşarsa, cinsel ilişki için bir başkasıyla birlikte olmayı düşünürüm.					

EK-3 EVLİLİK YAŞAM ÖLÇEĞİ

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1.Evlilikten beklediklerimin çoğu gerçekleşti.					
2.Evliliğimizdeki engellerin aşılmaz olduğunu düşünüyorum.					
3.Evliliğimizi çok anlamlı buluyorum.					
4.Evliliğimizde giderek eksilen heyecan beni rahatsız ediyor.					
5.Evliliğimiz zaman zaman bana yük gibi geliyor.					
6.Huzurlu bir ev yaşamım var.					
7.Evliliğimiz her geçen gün daha iyiye doğru gitti.					
8.Bizim ilişkimiz ideal bir karı koca ilişkisidir.					
9.Eşim benim için aynı zamanda iyi bir arkadaştır.					
10.Baş başa kaldığımız zaman benim canım hiç sıkılmaz.					

EK 4: GOLOMBUK- RUST CİNSEL DOYUM ÖLÇEĞİ

GRISS (Golombok Rust Inventory of Sexual Satisfaction) - KADIN FORMU

Aşağıda cinsel yaşamla ilgili sorular yer almaktadır. Her soru için “hiçbir zaman”, “bazen”, “çoğu zaman”, “her zaman” şeklinde beş cevap şıkkı yer almaktadır. Sizden istenilen kendi cinsel yaşamınızı göz önüne alarak soruları cevaplandırmanızdır.

Cevaplandırırken:

1. Her soruyu dikkatle okuyunuz.

2. Sorulan durumun son zamanlarda ne kadar sıklıkta ortaya çıktığını düşününüz.

3. Söz konusu durumun ne kadar sıklıkta ortaya çıktığına karar verdikten sonra, o seçeneğin altındaki parantezin içine (x) işareti koyarak cevabınızı belirtiniz.

4. Hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

Lütfen soruları içtenlikle ve dürüstçe cevaplandırmaya özen gösteriniz.

Cevaplandırırken, başkalarının görüşlerini dikkate almadan sadece kendi görüşünüzü belirtiniz.

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
1. Cinsel yaşama karşı ilgisizlik duyar mısınız?					
2. Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak nelerden hoşlanıp, nelerden hoşlanmadığını sorar mısınız?					
3. Bir hafta boyunca cinsel ilişkide bulunmadığınız olur mu? (adet günleri, hastalık gibi nedenler dışında)					
4. Cinsel yönden kolaylıkla uyarılır mısınız?					
5. Sizce, sizin ve eşinizin ön sevişmeye (öpme, okşama gibi) ayırdığınız zaman yeterli mi?					

6.Kendi cinsel organınızın, eşinizin cinsel organının giremeyeceği kadar dar olduğunu düşünür müsünüz?					
7.Eşinizle sevişmekten kaçınır mısınız?					
8.Cinsel ilişki sırasında doyuma (orgazma) ulaşır mısınız?					
9.Eşinize sarılıp, vücudunu okşamaktan zevk alır mısınız?					
10. Eşinizle olan cinsel ilişkinizi tatminkar bulur musunuz?					
11.Gerekirse rahatsızlık ve acı duymaksızın, parmağınızı cinsel organınızın içine sokabilir misiniz?					
12.Eşinizin cinsel organına dokunup, okşamaktan rahatsız olur musunuz?					
13.Eşiniz sizinle sevişmek istediğinde, rahatsız olur musunuz?					
14.Sizin için doyuma(orgazma) ulaşmanın mümkün olmadığını düşünür müsünüz?					
15.Haftada iki defadan fazla cinsel birleşmede bulunur musunuz?					
16.Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak, nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığınızı söyleyebilir misiniz?					

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
17.Eşinizin cinsel organı, sizin cinsel organınıza rahatsızlık vermeden girebilir mi?					
18.Eşinizle olan cinsel ilişkinizde sevgi ve şevkatin eksik olduğunu hisseder misiniz?					
19.Eşinizin cinsel organınıza dokunup okşamasından zevk alır mısınız?					
20.Eşinizle sevişmeyi reddettiğiniz olur mu?					
21.Ön sevişme sırasında eşiniz bızırınızı(klitoris) uyardığında doyuma ulaşır mısınız?					
22.Sevişme boyunca, sadece cinsel birleşme için ayrılan süre sizin için yeterli mi?					
23.Sevişme sırasında yaptıklarınızda tiksinti duyar mısınız?					
24.Kendi cinsel organınızın, eşinizin cinsek organının derine girmesini engelleyecek kadar dar olduğunu düşünür müsünüz?					
25.Eşinizin sizi sevip okşamasından hoşlanır mısınız?					
26.Sevişme sırasında cinsel organınızda ıslaklık olur mu?					
27.Cinsel birleşme anından hoşlanır mısınız?					
28. Cinsel birleşme anında doyuma(orgazma)ulaşır mısınız?					

EK 5: GOLOMBUK- RUST CİNSEL DOYUM ÖLÇEĞİ

GRISS (Golombok Rust Inventory of Sexual Satisfaction) - ERKEK FORMU

Aşağıda cinsel yaşamla ilgili sorular yer almaktadır. Her soru için “hiçbir zaman”, “bazen”, “çoğu zaman”, “her zaman” şeklinde beş cevap şıkkı yer almaktadır. Sizden istenilen kendi cinsel yaşamınızı göz önüne alarak soruları cevaplandırmanızdır.

Cevaplandırırken:

1. Her soruyu dikkatle okuyunuz.

2. Sorulan durumun son zamanlarda ne kadar sıklıkta ortaya çıktığını düşününüz.

3. Söz konusu durumun ne kadar sıklıkta ortaya çıktığına karar verdikten sonra, o seçeneğin altındaki parantezin içine (x) işareti koyarak cevabınızı belirtiniz.

4. Hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

Lütfen soruları içtenlikle ve dürüstçe cevaplandırmaya özen gösteriniz.

Cevaplandırırken, başkalarının görüşlerini dikkate almadan sadece kendi görüşünüzü belirtiniz.

	Hiçbir zaman	Nadiren	bazen	Çoğu zaman	Her zaman
1. Haftada iki defadan fazla cinsel birleşmede bulunur musunuz?					
2. Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak, nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığınızı söyleyebilir misiniz?					
3. Cinsel yönden kolay uyarılır mısınız?					
4. Cinsel ilişki sırasında boşalmak için henüz erken olduğunu düşünürseniz boşalmayı geciktirebilir misiniz?					
5. Eşinizle olan cinsel yaşamınızı tekdüze (monoton) buluyor musunuz?					

6.Eşinizin cinsel organına dokunup okşamaktan rahatsızlık duyar mısınız?					
7.Eşiniz sizinle sevişmek istediğinde, tedirgin ve endişeli olur musunuz?					
8.Cinsel organınızın,eşinizin cinsel organına girmesinden zevk alır mısınız?					
9.Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığını sorar mısınız?					
10.İlişki sırasında cinsel organınızın sertleşmediği olur mu?					
11.Eşinizle olan cinsel ilişkinizde sevgi ve şevkatin eksik olduğunu hisseder misiniz?					
12. Eşinizin, cinsel organınıza dokunup, okşamasından zevk alır mısınız?					
13.Cinsel birleşme sırasında erken boşalmayı engelleyebilir misiniz?					
14.Eşinizle sevişmekten kaçınır mısınız?					
15.Eşinizle olan cinsel ilişkinizi tatminkar buluyor musunuz?					
16.Ön sevişme(öpme, okşama gibi) sırasında cinsel organınızın sertleştiği olur mu?					
17.Bir hafta boyunca cinsel ilişkide bulunmadığınız olur mu?(hastalık gibi nedenler dışında)					

18. Eşinizle karşılıklı mastürbasyon yapmaktan(kendinizi tatmin etmekten) zevk alırsınız mı?					
19.Eşinizle sevişmek istediğinizde ilişkiyi siz başlatırsınız mı?					
20. Eşinizin sizi sevip okşamasından hoşlanırsınız mı?					
21.İsteddiğiniz kadar sık cinsel ilişkide bulunur musunuz?					
22.Eşinizle sevişmeyi reddettiğiniz olur mu?					
23.Cinsel birleşme sırasında cinsel organınızın sertliğini kaybettiğiniz olur mu?					
24.Cinsel organınız eşinizin cinsel organına girer girmez istemeden boşaldığınız olur mu?					
25.Eşinize sarılıp, vücudunu okşamaktan zevk alırsınız mı?					
26.Cinsel yaşama karşı ilgisizlik duyar mısınız?					
27.Cinsel organınız eşinizin cinsel organına girmek üzereyken, istemeden boşaldığınız olur mu?					
28.Sevişme sırasında yaptıklarınızdan tiksinti duyar mısınız?					

ÖZGEÇMİŞ

SEVDA GİZEM ÖZCAN

E-mail : gizemozcan_@hotmail.com
Telefon : (212) 585 22 45
Cep : (532) 436 68 02
Adres : Şehremini mah. Hacı Zihni Efendi sok. Demaş apt. No:41 D.6
Çapa / İstanbul

AMAÇLAR

İstanbul Üniversitesi Psikoloji bölümünde edindiğim teorik bilgileri iş hayatında uygulamaya sokabilmek, hem kendimi alanımda geliştirebilmek hem de çalıştığım işyerine faydalı olabilmek.

EĞİTİM

Yüksek Lisans : Haliç Üniversitesi Klinik Psikoloji(2012-)
Lisans : İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölümü,
(2007-2011)
Lise : Nişantaşı Nuri Akın Lisesi (2003-2007)
İlköğretim : Çapa İlköğretim Okulu (1995-2003)

SERTİFİKA BİLGİLERİ

- Darülaceze Sakinlerinin Sosyal Hayata Adaptasyon Programı –Manevi Torun Projesi (Mart 2008-Haziran 2008)
- İş Stresi Ölçeği Geliştirme Projesi (2007-2009)
- 14.Ulusal Psikoloji Öğrencileri Kongresi - Şizofreni tedavisinde bütüncül yaklaşım (21-24 Temmuz 2009)
- 14.Ulusal Psikoloji Öğrencileri Kongresi - EMDR ve Travma (21-24 Temmuz 2009)
- Yüksek Öğretimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı Doğaçlama tiyatrosu –İmpro atölyesi (15 Ekim 2009)
- Yüksek Öğretimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı Yaratıcı Drama Yaşantı Grubu (18 saat)
- Diksiyon Kursu Sertifikası
- Evlilik Terapileri Enstitüsü Çift Terapisi Eğitimi (12 Saat)
- Imago Çift Terapi Eğitimi (32 Saat)

STAJLAR

- Çağrı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi (27.11.2007-27.02.2008)
- Çapa Hastanesi Psikiyatri Birimi (12.07.2009-15.08.2009)
- Balıklı Rum Hastanesi Psikiyatri Birimi (14.10.2009 – 13.01.2010)
- Doğa Koleji (15.02.2010-30.05.2011)
- Universal Aksaray Hastanesi Psikiyatri Birimi (14.08.2013- 01.06.2014)

İŞ TECRÜBELERİ

- Doğa Koleji(30.05.2011-30.07.2011)-Psikolog
- Uğur Dershanesi (14.09.2011- 28.02.2013) –Psikolog
- Nadas Danışmanlık (17.11.2013-01.01.2014)-Psikolog

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce Orta Düzeyde

BİLGİSAYAR BİLGİSİ

Windows Office programları

REFERANSLAR

Prof.Dr. İlhan Yargıç (2122968509)

Uğur Dersanesi Genel Müdür Yardımcısı Banu Gurun (2125701016)

UYGULAYABİLDİĞİ TESTLER

Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri

Rorschach Testi

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Tarihi : 17.11.1989

Medeni Durum : Bekar

Uyruk : TC

